

การศึกษาทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อระบบการศึกษา

แบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

ปริญญาบัตร

ของ

วัชรินทร์ อ่อนประสงค์

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๓ มีนาคม ๒๕๑๔

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

ศาสตราจารย์ วิไล-ใจ
ประธานกรรมการ
กรรมการ

มีนาคม ๒๕๑๓

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะผู้เขียนได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากท่านอาจารย์ ดร.วีรบุรุษ วิเชียรโชติ อาจารย์ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ และอาจารย์ไพศาล หวังพานิช ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์จังหวัด หัวหน้าส่วนการศึกษาศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์จังหวัด ที่ใจเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้ความสะดวกและเสียสละเวลาทบทวนแบบสอบถาม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับคุณแสงจันทร์ อ่อนประสงค์ ที่ได้กรุณาจัดสรรเงินทุนในการวิจัยครั้งนี้

วัชรินทร์ อ่อนประสงค์ .

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑	๑
- บทนำ	๑
- คำนำ	๑
* ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้	๕
ความสำคัญของการ ศึกษาครั้งนี้	๖
ขอบเขตของการ ศึกษาครั้งนี้	๗
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๘
ข้อตกลงเบื้องต้น	๙
เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
สมมติฐานการวิจัย	๒๑
๒	๒๓
วิธีดำเนินการ	๒๓
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๓
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๓๐
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๑
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๑
๓	๓๒
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒
การเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร การ ศึกษาต่อ	
ระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ	๓๖

บทที่		หน้า
๔	<u>สรุปผลการวิจัย</u> ✓ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๔๘
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	๔๘
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๔๘
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๘
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๘
	อภิปรายผล	๔๙
	ข้อเสนอแนะ	๕๔
	บรรณานุกรม	๕๖
	ภาคผนวก	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ และการวิเคราะห์ ขอคำถาม	๒๔
๒	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแยกตามประเภทและสังกัด	๓๐
๓	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้น โดยอัตโนมัติ ระหว่างผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	๓๓
๔	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้น โดยอัตโนมัติ ระหว่างผู้บริหารที่มีวุฒิแตกต่างกัน	๓๔
๕	ค่าสถิติพื้นฐานของทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อน ชั้นโดยอัตโนมัติ ของกลุ่มผู้บริหารที่มีอายุแตกต่างกัน	๓๕
๖	การวิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติต่อระบบการจัดการ ศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ของผู้บริหารที่มีระดับอายุ แตกต่างกัน	๓๖
๗	ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารแตก ต่างกัน	๓๗
๘	การทดสอบความแตกต่าง ของทัศนคติต่อระบบการจัดการ ศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ของผู้บริหารที่มีเวลาทำ หน้าที่บริหารแตกต่างกัน	๓๘
๙	แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระบบการ จัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ เปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารแตกต่างกันเป็นรายคู่	๓๙

การวาง		หน้า
๑๐	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อน ขั้นโดยอัตโนมัติ ระหว่างผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจ ในระบบการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติสูง กับ คำ	๔๑
๑๑	การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการ ศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษานิเทศก์ กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ	๔๒
๑๒	การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการ ศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษานิเทศก์ จังหวัด กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ	๔๓
๑๓	การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการ ศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษานิเทศก์อำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ	๔๔
๑๔	การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการ ศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษานิเทศก์จังหวัด กับหัวหน้าส่วนการศึกษา	๔๕
๑๕	การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษา แบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ระหว่างหัวหน้าส่วนการศึกษา กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ	๔๖
๑๖	การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการ ศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษานิเทศก์ จังหวัดกับศึกษานิเทศก์อำเภอ	๔๗

คำนำ

การศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศเพราะ การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาคน ทำให้คุณภาพของคนในสังคมดีขึ้น เมื่อคน มีคุณภาพดีแล้วการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมย่อมดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

(กอ สวัสดิพิพาณิชย์, ๒๕๑๒ : ๑) ดังนั้นนักบริหารการศึกษาจะต้องกำหนดนโยบาย และ วางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยพิจารณาจัดการศึกษาให้ เหมาะสมในระดับต่าง ๆ (พรหมณี เจษกานนท์, ๒๕๑๕ : ๑) เช่นในระดับประถม ศึกษาต้องสร้างพื้นฐานความรู้ให้แก่ประชาชน ให้มีความเฉลียวฉลาด มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม และสร้างพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

จากนโยบายการศึกษาค้างกล่าว นักการศึกษายุคปัจจุบันจึงเน้นเรื่องคุณภาพของ การศึกษาเป็นประการสำคัญ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะยกระดับคุณภาพการ ศึกษาให้สูงขึ้น แต่โอกาสเดียวกันเราก็พบปัญหาว่า จำนวนนักเรียนมีการขยายตัวเพิ่ม มากขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกระดับการศึกษา ในที่สุดท้ายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ คาดว่าจะมีนักเรียนรวมทั้งสิ้นประมาณ ๔.๕ ล้านคน คือเพิ่มขึ้นจากปลาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ ๒ ถึงร้อยละ ๓๓ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๑๔ : ๖) ขณะเดียวกันเป้าหมายในด้านคุณภาพนั้นก็จะต้องปรับปรุงโดยจะเน้นในเรื่องการลดอัตรา การตกชั้นลง คือจะพยายามให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จตามระดับความ สามารถ และพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ (อรุณศรี ภูมิ, ๒๕๑๔ : ๒) โดยไม่มีชาติหายไปกลางคันจากระบบการศึกษา หรือต้องประสบความล้มเหลวโดยการ เรียนซ้ำชั้น แต่ในทางปฏิบัตินั้นเรายังประสบปัญหาเด็กสอบตกซ้ำชั้น และออกกลางคัน อุตลอลเวลา ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่และควรรีบแก้ไข เพราะนอกจากจะเป็นความล้มเหลว ของการจัดการศึกษาส่วนหนึ่งแล้ว ยังเป็นความสูญเสียทางการศึกษา และสะท้อนให้

เห็นความล้าหลังในการพัฒนากำลังคนของชาติอีกด้วย

ในปัจจุบันปัญหาเรื่องความสูญเสียทางการศึกษาเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของไทย โดยเฉพาะในเรื่องนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นในแต่ละปีมีจำนวนมาก จนเมื่อกล่าวถึงระบบการศึกษาของไทยว่าเป็นระบบการศึกษาที่มีนักเรียนตกซ้ำชั้นมากที่สุด (บรรณล สุขปิติ , ๒๕๑๓ : ๒) เมื่อพิจารณาแนวโน้มของจำนวนนักเรียนประถมศึกษาที่สอบตกซ้ำชั้นในแต่ละปีจะพบว่านับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๖ เป็นต้นมา จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นเมื่ออัตราการสอบตกซ้ำชั้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑๖ - ๑๗ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ถ้าหากอัตราการตกซ้ำชั้นยังคงอยู่ในสภาพเช่นนี้แล้ว ในปีการศึกษา ๒๕๑๔ อันเป็นปีสิ้นสุดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นทั่วประเทศประมาณ

๕,๓๐๓,๓๐๐ คน (กระทรวงศึกษาธิการ , ๒๕๑๔ : ๓๐) ก็จะมีนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นที่ซ้ำชั้นถึงประมาณ ๘๔๐,๐๐๐ คน ซึ่งนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นที่ซ้ำชั้นนี้จะมีจำนวนมากกว่าจำนวนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยทุกแห่งทั่วประเทศรวมกัน (สำนักงานวางแผนการศึกษา, ๒๕๐๘ : ๓๔)

เนื่องจากการศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งดังนั้นจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความสูญเสียทางการศึกษาคับ (กอ สวัสดิ์พิพัฒน์ชัย , ๒๕๐๖ : ๔๔) ยูเนสโก ได้จัดให้มีการสัมมนาเรื่องความสูญเสียทางการศึกษาแห่งเอเชียขึ้นที่กรุงเทพฯ ผลการสัมมนาสรุปได้ว่า ความสูญเสียทางการศึกษานั้นเกิดขึ้นเนื่องจากการสอบตกซ้ำชั้น และเด็กที่ต้อออกกลางคัน ทั้งสองประการนี้แสดงให้เห็นถึงความสูญเสียเปล่าแห่งทรัพยากรมนุษย์ วัสดุทางการศึกษาและเงินอันมีอยู่จำนวนจำกัด และในเมื่อหนึ่ง ๆ ประเทศแถบเอเชียรวมทั้งประเทศไทยสูญเสียเงินไปประมาณปีละ ๑๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน สำหรับประเทศไทยเรานั้นรัฐต้องสูญเสียเงินเนื่องจากการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในหนึ่ง ๆ เป็นเงิน ๔๔๖.๔ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๕ ของงบประมาณการศึกษา ทั้งนี้ไม่รวมถึงการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยและการฝึกหัดครู (อรุณศรี กุญฑ , ๒๕๑๕ : ๓)

จากเหตุและผลดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นนั้น เป็นการสูญเสียงบประมาณและกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของชาติอย่างมากมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาที่ขาดเงินงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นต้องนำไปใช้จ่ายสำหรับการป้องกันประเทศ และการพัฒนาทุกด้าน จึงจำเป็นที่รัฐจะต้องใช้จ่ายเงินลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างเฉลียวฉลาด และมีประสิทธิภาพอย่างที่สุด (ชำรง บัวศรี , ๒๕๑๐ : ๕)

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องคุณภาพของการศึกษา ได้พยายามศึกษาปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหานี้ตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมสามัญศึกษาได้เอาใจใส่ในเรื่องนี้เป็นพิเศษ มีการศึกษาค้นคว้า วิจัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการที่น่าสนใจและแก้ปัญหาได้ก็คือการนำเอาระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ (Automatic Promotion) เข้ามาทดลองใช้ โดยมีการแก้ไขปรับปรุงขบวนการบางอย่างให้เหมาะสมกับสภาพการศึกษาของเมืองไทย คือในปีการศึกษา ๒๕๐๓ กรมสามัญศึกษาได้นำเอาระบบการจัดการศึกษาแบบนี้มาทดลองใช้ โดยเรียกชื่อโครงการนี้ว่า " โครงการพัฒนาการเรียนระดับประถมศึกษา ๒ ปี ต่อครั้ง " ซึ่งการทดลองนี้ได้ผลเป็นที่พอใจ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา , ๒๕๑๓ : ๓๘) ดังนั้นในปีการศึกษา ๒๕๐๔ กรมสามัญศึกษาจึงได้ขยายการทดลองนี้ออกไปยังส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เรียกชื่อใหม่ว่า " โครงการเลื่อนชั้นนักเรียนโดยสอบปลายปีเป็นบางชั้น " ผลการทดลองปรากฏว่า หากโรงเรียนมีความพร้อมและปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ นักเรียนย่อมมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร และสามารถเลื่อนไปเรียนในชั้นถัดไปโดยไม่ต้องสอบปลายปีได้ (กรมสามัญศึกษา , ๒๕๑๔ : ๑)

ด้วยเหตุนี้กรมสามัญศึกษาจึงมีความมั่นใจในผลการทดลองอย่างเต็มที่ ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ กรมสามัญศึกษาจึงได้สรุปผลการทดลองทั้งสองโครงการนี้เสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว จึงอนุมัติให้ประกาศใช้ " ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้นใน

โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๔ " เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๔ (ราชัน ศรีไพรวรรณ, ๒๕๑๓ : ๕) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการฉบับนี้ได้อนุญาตให้โรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ ที่ได้มาตรฐานแล้วใช้ระบบการเลื่อนชั้นนักเรียนโดยไม่ต้องสอบปลายปีในชั้น ประถมปีที่ ๑, ๓, ๕, และ ๖ แต่ยังคงให้มีการวัดผลด้านพัฒนาการทางนิสัย และการวัดผลระหว่างปีในชั้นดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อใช้การวัดผลนั้นเป็นแนวทางปรับปรุงการสอนของครู และช่วยเหลือการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ดีขึ้น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๔ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๑๔) มีโรงเรียนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสามัญศึกษาให้ใช้ระเบียบนี้ได้จำนวน ๒๕๕ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ๑๕๖ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๔๔ โรงเรียน และสังกัดเทศบาล ๑ โรงเรียน (กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา, ๒๕๑๓ : ๖)

การนำเอาระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเข้ามาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาทำให้ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหลายฝ่ายมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน มีการวิพากษ์วิจารณ์หลายแง่หลายมุม รวมทั้งมีทัศนคติต่อเรื่องนี้แตกต่างกันด้วย บางคนมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยต่อระบบการเลื่อนชั้นโดยไม่ต้องมีการสอบไล่นี้ แต่มีบุคคลอีกจำนวนไม่น้อยที่มีทัศนคติไปในทางตรงข้าม (บรรลพ สุขปิที, ๒๕๑๓ : ๔) ทั้งนี้อาจจะมาจากสาเหตุหลายประการ ที่ทำให้เกิดการขัดแย้งระหว่างกลุ่มบุคคลในสังคมนั้น ๆ อาทิเช่น ความเชื่อ , แนวคิด , หรือความรู้สึกซึ่งไม่ตรงกัน บางกลุ่มต้องการปิดมันและรักษาไว้ซึ่งข้อกำหนดเดิม บางกลุ่มต้องการรับเอาข้อกำหนดทางสังคมใหม่ ๆ มาใช้ และบางกลุ่มไม่รู้ลึกกระทบกระเทือนในการเปลี่ยนแปลงนี้แต่อย่างใด (ธวัช จุนนารัตน์ , ๒๕๑๕ : ๑) การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเป็นสิ่งที่แปลกและใหม่ต่อระบบการศึกษาของไทย แม้จะเป็นวิธีการที่ดีที่มีการทดลองให้เห็นจริงมาแล้ว เป็นระบบที่ทำให้ให้นักเรียนช้าขึ้นน้อยที่สุด และใช้ได้น้อยแล้วในต่างประเทศก็ตาม แต่ก็มีสัญญาณหลายประการชี้ให้เห็นว่า เรื่องใหม่ ๆ หรือวิธีการที่ดี ที่เคยใช้ได้น้อยในต่างประเทศจะนำมาใช้ในทันทีทันใดย่อมไม่ได้ เพราะสภาพของแต่ละประเทศย่อมแตกต่างกัน วิธีคิด

ของคนก็ไม่เหมือนกัน ตัวอย่างเช่น แบบการคิด (Cognitive Styles) ก็ไม่เหมือนกัน ตร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (ธงชัย ชิวปรีชา, ๒๕๓๓ : ๑๐) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของแบบการคิดระหว่างบุตรกับบิดามารดาชาวอเมริกัน และเป็นบุคคลแรกที่ศึกษาแบบการคิดระหว่างนักศึกษาไทยกับนักศึกษชาวอเมริกัน ผลการศึกษพบว่าบุตรกับบิดามารดาชาวอเมริกันใช้การคิดไปคนละแบบไม่คล้อยตามกัน และนักศึกษาไทยกับนักศึกษอเมริกันในระดับมหาวิทยาลัยมีแบบการคิดไม่เหมือนกัน ความแตกต่างอันนี้อาจจะเนื่องมาจากความแตกต่างทางการศึกษาระหว่าง ๒ ประเทศนั่นเอง

ดังนั้นในขณะที่ประเทศไทยกำลังใช้ระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติอยู่นี้ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่เราจะต้องทำความเข้าใจความระมัดระวัง และต้องเตรียมพร้อมไว้ทุกด้าน ทั้งในด้านความพร้อมของครู ความพร้อมของอุปกรณ์การสอน ความพร้อมของโรงเรียน ความพร้อมในอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน และที่สำคัญยิ่งคือความพร้อมของผู้บริหารการศึกษา

ทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และมีอิทธิพลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการใช้ระบบการศึกษาแบบนี้ เพราะหากผู้บริหารการศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแล้ว ก็จะเกิดผลดีอันจะเอื้อต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน หรือสิ่งการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษาในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี และเหมาะสม จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาวิจัยว่าทัศนคติของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ เป็นเช่นใด ทั้งนี้เพื่อจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษานานาชาติอย่างเต็มที่ และจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้คือ

๑. เพื่อศึกษาว่าผู้บริหารการศึกษา มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติเป็นเชิงนิมิต หรือเชิงนิเสธ

๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ของผู้บริหารการศึกษาแต่ละประเภทตามสังกัดคือ

๒.๑ ผู้บริหารการศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๒ ผู้บริหารการศึกษาที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๓. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ของผู้บริหารโดยเปรียบเทียบกันในด้าน

๓.๑ วุฒิ

๓.๒ อายุ

๓.๓ เวลาที่เคยทำหน้าที่บริหาร

๓.๔ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาแบบเลื่อนขั้น

โดยอัตโนมัติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกรมสามัญศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ อันจะส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบนี้ กล่าวคือ

๑. ผลการวิจัยจะชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารแต่ละประเภทมีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติสูงและต่ำอย่างไร ซึ่งจะเป็นแนวทางสำคัญประกอบการพิจารณาจัดประชุม อบรม สัมมนาผู้บริหารแต่ละประเภทตามสังกัด อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบการบริหารงานด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ผลจากการวิจัยจะชี้ให้ทราบถึงทัศนคติของผู้บริหาร ที่มีต่อระบบการศึกษาแบบ เลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ สูง หรือ ต่ำ ซึ่งจะเป็นแนวทางสำคัญประกอบการพิจารณาอนุมัติให้ ไรซ์และเลกซ์ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลื่อนชั้นนักเรียนมางชั้นในโรงเรียน ประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๔ ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๓. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาปรับปรุง แก้ไข ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลื่อนชั้นนักเรียนมางชั้นในโรงเรียนประ-
ถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๔

๔. ผลของการวิจัยจะใช้เป็นแนวทางสำคัญให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ บางประการ เพื่อจะได้นำไปพิจารณาแก้ไข และปรับปรุงการจัดการศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาที่ไรซ์ระเบียบนี้ ซึ่งจะส่งผลให้การไรซ์ระเบียบนี้บรรลุเป้าประสงค์ได้ดียิ่งขึ้น

๕. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโครงการ เลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้จำกัดขอบข่ายในขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า

๑. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการ อำเภอกันศึกษาในเขตศึกษา ๑๐ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๓ จำนวน ๑๕๐ คน

๒. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษาค้นคว้ามีดังนี้

๒.๑ ตัวแปรอิสระ ได้แก่

๒.๑๑ สังกัดของตำแหน่งหน้าที่บริหาร

๒.๑๒ วุฒิ

๒.๑๓ อายุ

๒.๑๔ เวลาที่เคยทำหน้าที่บริหาร

๒.๑๕ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดย
อัตโนมัติ

๒.๒ ตัวแปรตาม

๒.๒๑ ทักษะคิดจากระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. ระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ หมายถึงวิธีการจัดการ
เรียนการสอนโดยใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้นใน
โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๔

๒. ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด
ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษา

๓. ผู้บริหารสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หมายถึง ศึกษาธิการจังหวัด
ศึกษาธิการอำเภอ

๔. ผู้บริหารสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง หัวหน้าหมวดการ
ศึกษาอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษา

๕. ทักษะคิด หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด
ภายหลังที่คนเราได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้น เรื่อนั้นมาแล้ว อาจมากหรือน้อยก็ได้
และทักษะคิดแสดงออกได้ทางพฤติกรรม ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะใหญ่ ๆ คือ
แสดงออกในลักษณะพึงพอใจ หรือเห็นด้วย เห็นชอบ ถ้าคนเรามีทักษะคิดแบบนี้ต่อสิ่งใด
แล้ว ก็จะทำให้คนอยากปฏิบัติ อยากได้ อยากเข้าใจสิ่งนั้น ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า
ทักษะคิดเชิงนิมิต ทักษะคิดอีกชนิดหนึ่ง คือการแสดงออกมาในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่
ชอบหรือไม่เห็นด้วย ถ้าคนเรามีทักษะคิดแบบนี้ต่อสิ่งเรอย่างหนึ่งอย่างใด ก็จะทำให้คน
เกิดความเบื่อหน่าย ขิงขัง อยากหนีห่างจากสิ่งนั้น ลักษณะเช่นนี้เรียกว่าทักษะคิดเชิง
นิเสธ

หรือถ้าจะแบ่งให้ละเอียดออกไป ก็ยังมีทัศนคติอีกแบบหนึ่งคือ ความรู้สึกเฉย ๆ ไม่ถึงกับ
ชม หรือ เกลียดชัง เรียกว่าทัศนคติแบบกลาง

๖. ทัศนคติของผู้บริหาร ต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ
หมายถึง ความรู้สึกความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้น
โดยอัตโนมัติทั้งในลักษณะนิมาน คือพอใจ สนใจ หรือนิยมชมชอบ และในลักษณะนิเสธ
คือเบื่อหน่าย ไม่พอใจ ไม่สนใจ ทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบ
เลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ในการวิจัยนี้วัดได้จากความคิดเห็นความรู้สึก ของผู้บริหารที่
สนองตอบแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

๗. ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้
บริหารที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ในการวิจัยครั้งนี้วัดได้จาก
คะแนนของผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการ
ศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. การวิจัยครั้งนี้ถือว่าทัศนคติและคุณลักษณะของบุคลิกลักษณะที่ศึกษามีระบบ
โครงสร้าง และคุณสมบัติที่มีอยู่จริงภายในตัวบุคคล ซึ่งสามารถค้นพบ และอธิบายโดย
อาศัยกฎเกณฑ์ทางคณิตศาสตร์ได้

๒. การวิจัยครั้งนี้ถือว่า คุณลักษณะต่าง ๆ ภายในตัวบุคคลสามารถกำหนด
ค่าด้วยจำนวนตัวเลข และสามารถนำไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติได้

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของรัฐบาลในการบริหารประเทศ

การบริหารการศึกษา (Educational administration) คือกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือ สมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม ค่านิยม หรือ คุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็น สมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพที่ดีของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

(วิทยุ สสาร , ๒๕๑๖ : ๑๐) ในการบริหารการศึกษานั้นนอกจากผู้บริหารจะต้องทราบหลักการบริหาร ระเบียบปฏิบัติ และแผนการศึกษาต่าง ๆ แล้ว ประเด็นในการบริหารที่ปฏิบัติกันมาโดยอาศัยปรัชญาการศึกษาตามแนวคิดต่าง ๆ เป็นความรู้พื้นฐานที่ผู้บริหารควรทราบเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าผู้บริหารทุกคนต้องยึดปรัชญาการศึกษาที่ตนเคยคุ้นเคยไป ผู้บริหารย่อมมีปรัชญาการศึกษาของตนเอง แต่ผู้บริหารก็พึงระวังที่จะไม่ขัดคอนโยบายส่วนใหญ่ ของการจัดการศึกษาของชาติ

ดร.วิทยุ สสาร (วิทยุ สสาร , ๒๕๑๖ : ๔๙) การบริหารการศึกษาของไทยนับตั้งแต่โบราณมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ มคอคนเขมทพอจะสรุป คคือ

๑. ผู้บริหารจะทำอะไรก็ได้ ไม่วาจะเป็นการบังคับ ควบคุม ลงโทษ หรือ ใหรางวัล ขอใหครูแลครูให้ทำการสอนอย่างเข้มงวดกวดขัน จนทำให้เด็กนักเรียนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น และแตกฉานในวิชาการหนังสือ และสขยได้เป็นอันว่าใช้ได้

๒. ผู้บริหารจะทำอย่างไก็ได้ ขออย่างเดีวให้ปกครองบังคับบัญชาครูและนักเรียนใหอยู่ในระเบียบวินัย รักษาธรรมมารยาท มีความประพฤติเรียบร้อยในสายตาของผู้ใหญ่ทั่วไป รู้จักเคารพและปฏิบัติตามผู้ใหญ่ หรือผู้บังคับบัญชาเป็นอันว่าใช้ได้

๓. ผู้บริหารทุกคนและทุกระดับชั้น ถือว่าการบริหารการศึกษาคือการบริหารราชการชนิดหนึ่ง ดังนั้นผู้บริหารทุกระดับชั้นจะต้องฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของทางราชการ ซึ่งจะสั่งลงมาตามลำดับชั้น ครูใหญ่บริหารโรงเรียนไปตามระเบียบราชการและประเพณีที่ปฏิบัติกันมาโดยไม่ตองคำนึงถึงสิ่งใด ๆ และเกือบจะไม่ตองใช้ความคิดของคน

เองหรือของผู้ใดมาเกี่ยวข้องกับนอกจากอาศัยคำสั่ง หรือคำแนะนำจากผู้บริหารระดับสูงขึ้นไปเพียงอย่างเดียว

ปัจจุบันนี้การบริหารราชการทุกด้าน ควรถือว่าเพื่อประโยชน์และความเจริญของบ้านเมืองและประชาชน ผู้บริหารควรถือว่าตนเป็นทั้งนักบริหารและนักวิชาการ ซึ่งควรกำหนดบทบาทและหน้าที่ด้วยวิธีการประชาธิปไตย กระบวนการบริหารควรจะมี ความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือ เพื่อช่วยกันหลาย ๆ คน หลาย ๆ ฝ่าย เพื่อกำเนินงาน การให้การศึกษาแก่เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การวิจัยเกี่ยวกับงานบริหารหรือบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร โดยเฉพาะผู้บริหารการศึกษา การวิจัยของมหาวิทยาลัย แห่งนครนิวยอร์ก (ฌ็ญโญ สาร , ๒๕๑๖ : ๖๓ - ๖๔) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน ๒๐ คน สรุปได้ว่า มีงานบริหารที่ผู้บริหารการศึกษา หรือผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทำอยู่

๕ ประการคือ -

๑. การทำงานประสานกับประชาชน
๒. การบริหารงานธุรการต่าง ๆ ในสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด หรือในโรงเรียน
๓. การบริหาร และการพัฒนาอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนต่าง ๆ
๔. การบริหารงานด้านวิชาการได้แก่หลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน และโครงการทางวิชาการอย่างอื่นของโรงเรียน
๕. การให้บริการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการศึกษาโดยทั่วไป

Ramseyer และคณะ (ฌ็ญโญ สาร , ๒๕๑๖ : ๖๔ - ๖๕) ทำการวิจัยและสรุปผลงานบริหารการศึกษาไว้ ๘ ประเภทคือ

๑. การพัฒนาการสอนและหลักสูตร
๒. การปกครองนักเรียน

๓. การเป็นผู้นำของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่
๔. การบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของฝ่ายการศึกษา
๕. การบริหารงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน
๖. การจัดการเกี่ยวกับรถ หรือ เรือ หรือ ถนนหนทาง ที่นักเรียนต้องใช้ในการมาโรงเรียน และกลับบ้าน
๗. การจัดระบบการบริหารการศึกษา และระบบบริหารโรงเรียนให้ถูกต้องตามวิธีการบริหารการศึกษาที่ดี และมีประสิทธิภาพ
๘. การบริหารงานธุรการ การเงิน และบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน

การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาในปัจจุบัน หมายถึงการปรับสิ่งต่าง ๆ ที่มีต่อการเรียนให้ดีขึ้น คำว่านิเทศ แปลว่าช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง ศึกษาในเทศก โด่แกผู้ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และช่วยปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

นางเจลิยว สุมาวงศ์ และคณะ (นางเจลิยว - สุมาวงศ์ และคณะ , ๒๕๑๖ : ๑) กล่าวว่าปัจจุบัน ขอบเขตของการนิเทศการศึกษา เป็นไปอย่างกว้างขวาง ในสมัยก่อนการนิเทศการศึกษาจำกัดอยู่แต่เพียงการปรับปรุงการสอน หรือวิธีสอนของครูเท่านั้น กล่าวคือหาอย่างใดครูจึงจะทำการสอนดีขึ้น ดังนั้นการนิเทศการศึกษาจึงเพ่งเล็งอยู่ที่ตัวครู และวิธีสอนของครูเป็นสำคัญ แต่คำว่ากรเรียน มีความหมายกว้างกว่าการสอน มากเพราะนอกจากจะหมายถึงตัวผู้เรียนแล้วยังหมายถึงความถึงการสอนด้วย

Briggs และ Justman (นางเจลิยว สุมาวงศ์ และคณะ , ๒๕๑๖ : ๓) ได้สรุปความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ ๔ ข้อด้วยกันคือ

๑. เพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของอาชีพครู
๒. เพื่อส่งเสริมความเจริญงอกงามของครู

๓. เพื่อปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น

๔. เพื่อส่งเสริมและแนะนำคณะครู และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

เรียนและชุมชน

สำหรับศึกษานิเทศก์มีหน้าที่ในการเป็นผู้นำ และช่วยเหลือครู สร้างประมวลการสอน เป็นครูของครู ประเมินผลการสอน ส่งเสริมความคิดริเริ่มตามเอกัตภาพ รายงานเกี่ยวกับความสำเร็จของครู ปรับปรุงการสอน เยี่ยมเยือนโรงเรียน และสังเกตการสอน บกฐาณะของครูให้สูงขึ้น คัดเลือกและเรียบเรียงเนื้อหาวิชา ส่งเสริมการวิจัย และนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสอน ซึ่งจะทำให้หน้าที่สำคัญของศึกษานิเทศก์ อาจสรุปได้ ๓ ประการคือ

๑. การช่วยเหลือครู

๒. การประสานงานและการแสวงหาบุคคลมาช่วยการสอนในโรงเรียน

๓. เป็นวิทยากรช่วยเหลือศึกษานิเทศก์และผู้บริหารอื่น ๆ

การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ เป็นระบบการวัดผลที่ยึดหลักการพัฒนาของเด็กเป็นเกณฑ์การตัดสินเลื่อนชั้น คร.ประมวล คิคคินสัน (กรมสามัญศึกษา , ๒๕๑๖ : ๓๑) ได้ให้ความหมายของการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติไว้ว่า การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมิได้หมายความว่าไม่มีการสอบเลย หรือมีการสอบแต่นักเรียนสอบได้ ๑๐๐ % ก็หาไม่ หลักของการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมีอยู่ว่า รวมเด็กอายุรุ่นราวคราวเดียวกันไว้ในชั้นเดียวกัน เด็กเหล่านี้พอต่อไปก็เลื่อนขึ้นไปเรียนอยู่ด้วยกันในอีกชั้นหนึ่ง ขณะเดียวกันก็มีชั้นพิเศษของแต่ละวิชาคูลานไปกับชั้นธรรมดา ดังนั้นเด็กที่อยู่ในชั้นประถมปีที่ ๑ กับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันนั้นอาจจะเรียนภาษาไทยในกลุ่มชั้นพิเศษที่มีระดับภาษาไทยประถมปีที่ ๒ หรือ ๓ สุดแต่ความสามารถของเด็กเอง หรืออาจจะอยู่ในกลุ่มชั้นพิเศษ ในชั้นเตรียมที่จะขึ้นบทเรียนภาษาไทยเท่านั้นก็ได้

การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติในต่างประเทศ

การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมีแพร่หลายในระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษ (ประมวล จีคินสัน , ๒๕๑๑ : ๓๐) โดยประเทศอังกฤษจัดในระดับประถมต้น ๖ ปีแรก คือมีการจัดเด็กเข้าชั้นธรรมดาตามอายุ ระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัตินั้น ครูจะสอนไปเรื่อย ๆ ตามสภาพหาได้ไม่ ครูจะคอยสอดส่องช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายตัว อย่างเข้มแข็งเกินกว่าชั้นธรรมดาเสียอีก เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้ก้าวไปตามความสามารถของตน และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาขัดข้องในการเรียน เพื่อให้เด็กเรียนไปตามความสามารถ

ประเทศอังกฤษจัดระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยไม่มีการสอบในชั้นประถมปีที่ ๑ จนถึงชั้นประถมปีที่ ๖ (อารี สัมหลวี , ๒๕๐๔ : ๑๒๓) โรงเรียนแต่ละแห่งจะพยายามสอนให้ครบตามจุดหมายของการศึกษา ครูใหญ่และครูน้อยจะร่วมกันสร้างหลักสูตรเอง เลือกหนังสือเรียนเอง แต่จะมีการสอบอยู่ตอนปลายครั้งหนึ่งเรียกว่า " Eleven Plus " ซึ่งเป็นการสอบโดยใช้ข้อสอบรวมและมีจุดหมายเพื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นระดับต่าง ๆ นักเรียนที่เรียนดีจะได้ไปเรียนที่ Grammar School ส่วนนักเรียนที่เรียนปานกลางหรือเรียนอ่อนจะถูกส่งไปเรียนที่ Modern School หรือ Technical School (กอ สวัสดิ์พาณิชย์ , ๒๕๑๖ : ๓) ระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติในประเทศอังกฤษนี้ก็ไม่แตกต่างกับประเทศสหรัฐอเมริกา แนวทางของประเทศอังกฤษมีวิธีการที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนด้วยวิธีอื่น ๆ ซึ่งแตกต่างกันไปบ้างตามวิธีการนั้น ๆ

ในสหรัฐอเมริการะบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติได้ทำมานานแล้วทำอย่างแพร่หลาย และนำหน้าประเทศอื่น ๆ คือเริ่มเมื่อปี ค.ศ. ๑๘๗๒ สาเหตุสำคัญก็เพื่อแก้ปัญหาเด็กเรียนช้าชั้น ก่อนหน้านั้นสหรัฐอเมริกาใช้เกณฑ์การตัดสินเลื่อนชั้นด้วยวิธีการสอบไล่ปลายปีผู้ที่โคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะได้เลื่อนชั้นดังนั้นจึงมีนักเรียนเป็นจำนวนมากที่ต้องเรียนซ้ำชั้น (กรมสามัญศึกษา , ๒๕๐๔ : ๑๒๒ - ๑๒๓) เมื่อจัดการศึกษา

แบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ นักเรียนจะไ้เลื่อนชั้นไปเรียนในชั้นถัดไปไ้ทุกปีตามอายุของตน

สหรัฐอเมริกาไม่มีปัญหาในเรื่องที่ว่า การให้เลื่อนชั้นโดยไม่มี การสอบไล่ปลายปี (กอ สวัสดิ์พาณิชย์ , ๒๕๑๖ : ๓) เพราะตลอดเวลาจะมีการสอบ มีการทดสอบ มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา จึงไม่ได้หมายความว่านักเรียนอเมริกันจะต้องเลื่อนชั้นทุกปีไป มีหลายกรณีเช่น การปรับตัวของเด็กไม่คี่ก็จะต้องช้าชั้นซึ่งมักจะนาน ๆ ทีจึงจะมีสักคนหนึ่ง หมายความว่านักเรียนช้าชั้นได้เหมือนกัน ดังนั้นการประเมินผลจึงมีอยู่ต่อเนื่องกันตลอดเวลา ด้วยวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ครูรู้จักนักเรียนของตนและสามารถ Automatic Promotion ได้และนอกจากนั้นหลักการสอนในสหรัฐอเมริกา นักเรียนในชั้นเดียวกัน ไม่ได้หมายความว่า จะต้องเรียนเท่ากัน เรามีโปรแกรมให้เด็กเรียนอ่อนเรียนอย่างหนึ่ง ให้เด็กปานกลางเรียนอย่างหนึ่ง ให้เด็กเรียนดีเรียนอย่างหนึ่ง และให้เด็กเรียนดีเยี่ยมเรียนอีกอย่างหนึ่งแต่อยู่ในห้องเดียวกัน ดังนั้นสหรัฐอเมริกาเขาจึงทำ Automatic Promotion ได้ง่าย

ลีปปีนส์ ได้นำเอาวิธีการจัดการศึกษาของอเมริกามาใช้เกือบทุกอย่างรวมทั้งการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติด้วย (บรรลล สุขปิติ , ๒๕๑๓ : ๒๒) รัฐบาลได้ประกาศใช้ระเบียบที่เรียกว่า The Scheme of continuous Progression ซึ่งตามระเบียบนี้โรงเรียนประถมศึกษาจะไม่มีการสอบไล่ปลายปีเลย แต่ได้เน้นในเรื่องความเข้าใจใ้ในการสอนและการช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล และเนื่องจากในประเทฟิลิปปินส์ครูส่วนมากมีประกาศนียบัตร มีอุปกรณ์การสอนมาก และรัฐบาลยังแจกแบบเรียนฟรีอีกด้วย การใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยไม่มี การสอบปลายปีจึงไม่ค่อยมีปัญหาใด ๆ มากนัก (กอ สวัสดิ์พาณิชย์ , ๒๕๑๓ : ๓)

การศึกษาในประเทศอินเดียมีลักษณะคล้ายกับการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ นักเรียนที่เรียนในระหว่างชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมปีที่ ๓ และมีผลการเรียนระหว่างปีคี่จะไ้เลื่อนชั้นทุกปี (บรรลล สุขปิติ , ๒๕๑๓ : ๒๒ - ๒๓) แต่จะมีการสอบปลายปีในชั้นประถมปีที่ ๔ กับชั้นประถมปีที่ ๕ สำหรับประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์นั้นไ้ขยาย

การเลื่อนชั้นโดยไมต้องสอบปลายปีออกไปอีก คือมีการสอบปลายปีเพียงครั้งเดียวในชั้น ประถมปีที่ ๖ ซึ่งเป็นชั้นตัวประโยค การสอบในชั้นนี้ของประเทศสิงคโปร์มีต่อน้อย เพราะมีครูที่ดี มีวิธีจัดการศึกษาดี ส่วนในประเทศมาเลเซียตมมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของนักเรียนทั้งหมด นักเรียนที่สอบตกนั้นถูกจัดให้ไปเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเพื่อฝึก อาชีพต่อไป สำหรับประเทศเกาหลีนั้นไ้ขยายการใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยไมมีการ สอบปลายปีออกไปถึงชั้นมัธยมศึกษา มีการสอบไล่ปลายปีในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพียง ครั้งเดียว

ในประเทศญี่ปุ่นใช้ระบบการเลื่อนชั้นโดยไมต้องสอบปลายปีเลยแม้แต่ในชั้นตัว ประโยค คือประถมปีที่ ๖ และมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (วิทยุไทย สาร , ๒๕๑๖ : ๔๖) แต่นักเรียนต้องสอบคัดเลือกก่อนเข้าโรงเรียนอยู่ ๒ ตอน คือเมื่อจบมัธยมศึกษาตอน คนแล้วจะเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กับเมื่อจบมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วจะเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาทุกประเภท รวมทั้งวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัย อื่น ๆ ทั้งหมด

Rogan และคณะ (สุนันทา มั่นเตกวิทย์ , ๒๕๑๕ : ๑๔) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติไว้ว่าโรงเรียนที่จะใช้การวัดผลแบบนี้ควรเป็น โรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนที่มีคุณลักษณะดังกล่าวดังต่อไปนี้

๑. คณะครูมีขวัญดี ครูใหญ่เป็นผู้มีสายตาไกล มีความยุติธรรม เห็นใจผู้อยู่ ไต่บังกับบัญชา

๒. โรงเรียนไม่ตั้งอยู่ในที่แออัดหรือแหล่งที่เสื่อมโทรม

๓. อาคารสถานที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๔. อัตราส่วนครูและนักเรียนไม่ควรเกิน ๑ : ๒๕

๕. มีวัสดุอุปกรณ์ช่วยประกอบการเรียนการสอน ตลอดจนมีการใช้แหล่ง ทรัพยากรแหล่งวิชาในห้องที่โรงเรียนตั้งอยู่เพื่อช่วยเด็กเรียนซ้ำ

๖. มีสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือครูและนักเรียนในโรงเรียน นอกจากนั้นยังมีความร่วมมือเป็นอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๓. ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป
๔. นักเรียนจะต้องมาเรียนสม่ำเสมอ

การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติในประเทศไทย

ประเทศไทยได้เริ่มนำเอาวิธีการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมาทดลองใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ (เกรียง เอี่ยมสกุล , ๒๕๑๑ : ๑) ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากจำนวนนักเรียนที่เข้าชั้นในระดับประถมศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น แต่เดิมมาคือย้อนหลังไปประมาณ ๒๐ ปี ไม่มีใครสนใจในเรื่องนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นกันมากนักจนกระทั่งในปีการศึกษา ๒๕๐๐ กรมสามัญศึกษาได้ทำการสำรวจจำนวนนักเรียนประถมศึกษาซ้ำชั้น ปรากฏว่าในจำนวนนักเรียนทั้งหมดประมาณ ๒,๘๐๐,๐๐๐ คน สามารถเลื่อนชั้นได้ประมาณ ๒,๑๐๐,๐๐๐ คน และตกซ้ำชั้น ๗๐๐,๐๐๐ คน แสดงว่าจำนวนนักเรียน ๔ คนต้องซ้ำชั้น ๑ คน หรือราว ๒๕ % ของนักเรียนทั้งหมด (บรรลพ สุทธิกิจ , ๒๕๑๓ : ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๐๖ มีนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นซ้ำชั้นประมาณปีละ ๖ - ๗ แสนคน (ธนู แสงศักดิ์ , ๒๕๐๘ : ๒๐) เฉพาะในปีพ.ศ. ๒๕๐๓ สถิติการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนสอบตกซ้ำชั้นมากโดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ นักเศรษฐศาสตร์คำนวณว่าเกิดความสูญเสียทางการศึกษาคิดเป็นเงินประมาณ ๑๕๐ ล้านบาทต่อปี (กอ สวัสดิ์พิพัฒน์ , ๒๕๑๓ : ๒) เมื่อสถิตินี้ได้แพร่หลายออกไป ทำให้บุคคลหลายฝ่ายเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ และนำมาอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง และมองเห็นว่าเป็นความเสียหายแก่การศึกษาอย่างมากมาย . เพราะถือว่าจำนวนนักเรียนซ้ำชั้นบ่อเป็นเครื่องชี้ถึงประสิทธิภาพของระบบการศึกษาได้เป็นอย่างดี คร. บัวย อึ้งภากร ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทยในขณะนั้น ได้เสนอให้นำเอาวิธีการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมาใช้ (กอ สวัสดิ์พิพัฒน์ , ๒๕๑๓ : ๓) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการประชุมพิจารณากันหลายครั้ง เพื่อค้นหาสาเหตุและวิธีการกันต่อไป พบว่าความสูญเสียทางการศึกษานั้นเกิดได้หลายทาง ที่

เป็นปัญหาใหญ่ ๆ มี ๓ ประการคือ

๑. เด็กสอบตกซ้ำชั้นและพวกที่ออกกลางคันระหว่างปีมีจำนวนมาก
๒. เรื่องการใช้ทรัพยากร หรือกำลังทางการศึกษาได้ไม่เต็มที่ เช่นวิทยุโทรทัศน์ และตัวอาคาร แม้อุปกรณ์การเรียนการสอนโดยตรงรวมทั้งห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ ฯลฯ ยังมีการใช้อยู่ไป
๓. เวลาเรียนของเด็กตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เด็กมีเวลาเรียนปีละไม่ต่ำกว่า ๑๘๐ วัน แต่สำรวจแล้วพบว่าปีหนึ่งเฉลี่ยแล้วสอนกันจริง ๆ เพียง ๑๓๓ วันเท่านั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้หาทางแก้ไขปัญหาลักษณะทุกอย่างโดยเฉพาะเรื่องเด็กสอบตกซ้ำชั้น ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญและได้รับความสนใจกันมาก (ธนุ แสงศักดิ์ , ๒๕๐๙ : ๕๔ - ๗๐) รัฐได้พิจารณาผลการประชุมขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ซึ่งได้จัดประชุมที่กรุงการากัสประเทศปาเกิสถานระหว่างวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๐๒ ถึงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๓ มีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม ๑๓ ประเทศ เป็นการประชุมเกี่ยวกับการประเมินศึกษาของประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลการประชุมได้สรุปว่าการประเมินศึกษาของประเทศในแถบนี้ยังล้าหลังมาก โดยเฉพาะระบบการวัดผลที่ยังถือคะแนนการสอบไล่เป็นเกณฑ์การตัดสิน ด้วยเหตุผลดังกล่าวรัฐบาลจึงได้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงการประเมินศึกษาให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โอกาสเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งคนไปดูงานในประเทศที่จัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ทั้งในประเทศตะวันตกและประเทศตะวันออก เพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับประเทศของเรา

ดังนั้นในปีการศึกษา ๒๕๐๓ กรมสามัญศึกษาจึงได้วางโครงการปรับปรุงการเรียนการสอน และการวัดผลการศึกษาขึ้น เป็นการทดลองโดยเรียกชื่อโครงการนี้ว่า " โครงการวัดผลการเรียนระดับประถมศึกษาสองปีต่อครั้ง " เพื่อทดลองปีละเวลาสอบปลายปี เพื่อเลื่อนชั้นในระดับประถมศึกษาออกไปเป็น ๒ ปีต่อครั้ง คือมีการสอบ

ปลายปีในชั้นประถมปีที่ ๒ และชั้นประถมปีที่ ๔ ทั้งนี้เป็นการให้โอกาสแก่ครูได้ปรับปรุงเวลาทำการสอน วิธีสอนให้เป็นผลดีต่อเด็ก และเด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียนให้เรียนทันเพื่อนในปีต่อไป การทดลองได้เริ่มต้นโดยการคัดเลือกโรงเรียน ๔๐ โรงเรียน คือ โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ โรงเรียนวัดหนัง และโรงเรียนวัดบางปะกอก ปรากฏว่าการทดลองได้ผลเป็นที่น่าพอใจ (กรมสามัญศึกษา , ๒๕๑๓ : ๓๘)

ในปีการศึกษา ๒๕๐๘ กรมสามัญศึกษาจึงได้ขยายโครงการทดลองนี้ออกไปยังส่วนกลางและส่วนภูมิภาคและเรียกชื่อใหม่ว่า " โครงการทดลองเลื่อนชั้นนักเรียน โดยสอบปลายปีเป็นบางชั้น " โครงการนี้ตั้งอยู่บนความคิดที่ว่า ในการดำเนินการจัดการศึกษานั้นโรงเรียนใดที่มีการสอนและอบรมนักเรียนโดยถูกต้อง มีเวลาเรียนเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้ว นักเรียนก็ควรมีโอกาสเลื่อนชั้นปีละ ๑ ชั้นตามปกติ

(กรมสามัญศึกษา , ๒๕๑๒ : ๒) โดยมีหลักการและความมุ่งหมาย ๓ ประการคือ

๑. เพื่อยกระดับโรงเรียนประถมศึกษาให้เข้ามาตรฐาน
๒. เพื่อทดลองว่าโรงเรียนที่ได้มาตรฐานแล้ว นักเรียนย่อมมีความรู้ดี อาจไม่ต้องสอบปลายปีก็ได้
๓. เพื่อทดลองว่าการที่ให้ครูตามสอนเด็กไปอีก ๑ ปี ในชั้นประถมศึกษาย่อมทำให้การสอนได้ผลดีขึ้น

ประกณกันในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ กรมสามัญศึกษาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการประถมศึกษาในด้านต่าง ๆ ขึ้น คือด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารโรงเรียน และด้านการจัดบริการและความร่วมมือกับชุมชน และเป็นคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการที่ ส.๒๓/๒๕๑๑ เรื่องการกำหนดมาตรฐานในโรงเรียนประถมศึกษาฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๑๐ เมื่อได้ทำการประเมินมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวนี้ ประเมินโรงเรียนในโครงการทดลองเลื่อนชั้น ๖๒๔ โรงเรียนปรากฏว่าทุกโรงเรียนได้มาตรฐาน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าโครงการทดลองเลื่อนชั้นโดยยกระดับมาตรฐานของโรงเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งหมายถึงได้มาตรฐานการศึกษาระดับ

ประถมศึกษาของประเทศไทยให้สูงขึ้นด้วย (รัชนี้ ศรีไพรวรรณ , ๒๕๑๓ : ๔)

ด้วยเหตุนี้กรมสามัญศึกษาจึงมีความมั่นใจในผลการทดลองอย่างเต็มที่ ดังนั้นใน ปีพ.ศ. ๒๕๑๔ กรมสามัญศึกษาจึงได้สรุปผลการทดลองทั้งสองโครงการนี้เสนอต่อ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่า หากโรงเรียนมีความ พร้อมและปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ นักเรียนย่อมมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร และสามารถเลื่อนไปเรียนในชั้นถัดไปโดยไม่ต้องสอบปลายปีได้ (กรมสามัญศึกษา , ๒๕๑๔ : ๑) และโดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวปฏิบัติไว้แล้วจึงเห็นสมควรที่จะส่งเสริมโรงเรียนประถมศึกษา ที่มี มาตรฐานให้มีความคล่องตัวทางวิชาการและสะดวกในการบริหารยิ่งขึ้น กระทรวง ศึกษาธิการจึงได้อนุมัติให้ประกาศใช้ " ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการ เลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้น ในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๔ " เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๔ สาระสำคัญของระเบียบดังกล่าวเป็นข้อสรุปรวมโดยย่อของโครงการ ทั้งสองโครงการที่ใช้ทดลองและได้ผลดีมาแล้ว แต่มีข้อที่น่าสังเกตอยู่ว่าเมื่อครั้งเป็น โครงการทดลองนั้น กรมสามัญศึกษาเป็นผู้กำหนดโรงเรียนที่จะทดลองเอง เมื่อกำหนด เป็นระเบียบ ฯ กรมสามัญศึกษาก็เปิดโอกาสให้โรงเรียนพิจารณาใช้ระเบียบด้วยความ สัมคริใจของโรงเรียนเอง ซึ่งเป็นผลดีแก่โรงเรียนที่จะได้พิจารณาโดยรอบคอบก่อนที่จะ ใช้ระเบียบนี้ นอกจากนี้โรงเรียนที่ใช้ระเบียบนี้ก็ยังมีคณะกรรมการควบคุมวิชาการ ของจังหวัด ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้สามารถรักษามาตรฐานของโรงเรียนไว้ และ ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นด้วย (รัชนี้ ศรีไพรวรรณ , ๒๕๑๓ : ๕)

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการฉบับนี้ได้อนุญาตให้โรงเรียนประถมศึกษาทั่ว ประเทศที่ได้มาตรฐานแล้วใช้ระเบียบเลื่อนชั้นโดยไม่ต้องสอบปลายปีในชั้นประถมปีที่ ๑, ๓, ๕, และ ๖ แต่ยังคงให้มีการวัดผลค่านพัฒนาการทางนิสัย และวัดผล ระหว่างปีในชั้นดังกล่าวทั้งนี้เพื่อให้การวัดผลนั้นเป็นแนวทางปรับปรุงการสอนของครูและ ช่วยเหลือการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ดีขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้นมา

จนถึงปีการศึกษา ๒๕๑๕ มีโรงเรียนที่ขอใช้ระเบียบนี้และได้รับอนุญาตจากกรมสามัญศึกษาให้ใช้ระเบียบดังกล่าวได้ จำนวน ๒๑๕ โรงเรียน เป็นโรงเรียนส่วนกลาง ๒๒ โรงเรียน โรงเรียนส่วนภูมิภาคทั้งสังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสังกัดเทศบาลจำนวน ๑๔๗ โรงเรียน ใน ๖๑ จังหวัด ในปีการศึกษา ๒๕๑๖ มีโรงเรียนที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ระเบียบดังกล่าวนี้เพิ่มขึ้นอีก ๕ โรงเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๑๗ มีโรงเรียนที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ระเบียบนี้ทั้งสิ้นจำนวน ๒๔๕ โรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ๑๕๖ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๔๔ โรงเรียน และสังกัดเทศบาล ๑ โรงเรียน (กองการประถมศึกษา, ๒๕๑๗ : ๖)

อย่างไรก็ตามแม้การดำเนินงานของโรงเรียนที่ใช้ระเบียบนี้ จะมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้างก็ตาม แต่ปัญหาเหล่านั้นก็ได้รับการแก้ไขจากโรงเรียน จังหวัด และกรมสามัญศึกษา จนก่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษาทั้งโรงเรียนส่วนกลาง และโรงเรียนในส่วนภูมิภาคเป็นอย่างดี

สมมติฐานการวิจัย

จากเอกสารการค้นคว้าที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด พอจะเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานของการวิจัยได้ดังนี้

๑. ผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และ ผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่า ผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒. ผู้บริหารที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่มีวุฒิสอง มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิต่ำกว่า

๓. ผู้บริหารที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้น โดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่มีอายุน้อย มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่าผู้บริหารที่มีอายุมาก

๔. ผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารน้อย มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่าผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารนานกว่า

๕. ผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่มีความรู้มาก มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่า ผู้บริหารที่มีความรู้น้อยกว่า

บทที่ ๒

วิธีดำเนินการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบทดสอบ ๒ ฉบับ คือแบบสอบถาม
วัดทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ และแบบทดสอบวัดความ
รู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ มีรายละเอียด
ดังนี้

ก. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดย
อัตโนมัติ

แบบทดสอบฉบับนี้ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นเอง ก่อนที่จะดำเนินการสร้างแบบทดสอบ
ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ที่จะเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ คือศึกษา
ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๑๔ และศึกษาเกี่ยวกับเรื่องโครงการทดลองเลื่อนชั้นนักเรียนโดยสอบปลายปี
เป็นบางชั้นของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับระบบการ
จัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติทั้งของไทยและของต่างประเทศ และศึกษาวิธีการ
สร้างแบบทดสอบจากหนังสือ และเอกสาร คำบรรยายเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบ
ชนิดต่าง ๆ

ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบชนิด ๔ ตัวเลือกจำนวนทั้งหมด
๖๐ ข้อ ดังตัวอย่าง

ข้อ (๐) การสอบที่ดีจะให้ประโยชน์แก่ใครมากที่สุด ?

- ก. ครูใหญ่
- ข. ครูสอน
- ค. นักเรียน
- ง. ผู้ปกครอง

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนอาศัยเกณฑ์ตอบถูกให้ ๑ คะแนน - และตอบผิดหรือไม่ตอบให้ ๐ คะแนน

การทดลองใช้และการวิเคราะห์ข้อคำถาม

นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และหัวหน้าส่วนการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๓๓ จำนวน ๑๑๑ คน ดังตารางข้างล่าง

ตารางที่ ๑ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ และการวิเคราะห์ข้อคำถาม

ลำดับที่	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนคน
๑	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	๔
๒	ศึกษานิเทศก์อำเภอ	๓๔
๓	หัวหน้าส่วนการศึกษาอำเภอ	๓๒
๔	หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ	๔
๕	หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ	๓๗
รวม		๑๑๑

แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ดังกล่าว พร้อมกับวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค ๒๗ % เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก จากการวิเคราะห์ดังกล่าว ได้คัดเลือกข้อสอบไว้ ๔๐ ข้อ จากทั้งหมด ๖๐ ข้อ เพื่อรวบรวมใช้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลต่อไป ซึ่งปรากฏว่าแบบทดสอบชุดนี้ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .๒๐ — .๘๓ และค่าอำนาจจำแนก .๒๔ — .๗๒ จึงได้แสดงไว้ในภาคผนวก และมีความเชื่อมั่นซึ่งหาโดยวิธีแบ่งครึ่งเท่ากับ .๘๖๔๔

ข. แบบสอบถามวัดทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นเองโดยอาศัยลำดับขั้นในการสร้างคังแผนภูมิที่ ๑

จากแผนภูมิสามารถอธิบายขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามได้ดังนี้

๑. การสร้างนิยามปฏิบัติการ (Operational Definition) โครงสร้างของทัศนคติของผู้บริหารต่อระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติว่าประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา จากทฤษฎีต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งใช้วิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นแบบปลายเปิด (Open end) โดยสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ อำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และหัวหน้าส่วนการศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการที่เรียกว่า เทคนิคการใช้สถานการณ์วิกฤติ ด้วย ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาปรากฏว่าทัศนคติของผู้บริหารต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยคุณลักษณะ (Traits) ๔ มิติคือ

- มิติทางอารมณ์ และความรู้สึก
- มิติทางคุณค่า และประโยชน์
- มิติทางความเชื่อในหลักการ
- มิติทางด้านการปฏิบัติ

๒. ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๐ ข้อแต่ละข้อมีข้อความเพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาหรือให้คำแนะนำข้อความดังกล่าว ตามความนึกคิดที่ตนมี หรือเคยมีต่อสถานการณ์นั้น ๆ โดยแบ่งออกเป็น ๒ พวกคือ " เห็นด้วย " และ " ไม่เห็นด้วย " แต่ละข้อความแบ่งระดับความเห็นออกเป็น ๕ ระดับคือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly Agree)

เห็นด้วย (Agree)

ไม่แน่ใจ (Uncertain)

ไม่เห็นด้วย (Disagree)

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly Disagree)

ตัวอย่าง

(๐) ศึกษาหนักเป็นบุคคลที่ควรเคารพ

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	✓			

ข้อความในข้อ (๐) ถ้าผู้ตอบพิจารณาแล้ว " เห็นด้วย " ก็เขียนเครื่องหมาย 2
ลงในช่องเห็นด้วยข้างบน

๓. เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

หลังจากผู้ตอบออกความเห็นในแต่ละข้อแล้วก็นำคำตอบนั้นมาให้น้ำหนัก
คะแนนตามระดับความเห็น โดยให้คะแนน ๕, ๔, ๓, ๒, และ ๑ สำหรับผู้กาเครื่องหมาย
ตรงช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ตามลำดับในแต่ละข้อที่แสดงถึงทัศนคติต่อระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติในทาง
บวก

และให้คะแนน ๑, ๒, ๓, ๔, และ ๕ สำหรับผู้กาเครื่องหมายตรงช่อง
เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ
ในแต่ละข้อที่แสดงถึงทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติในทางลบ

การที่ผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนดังนี้เนื่องจากผู้วิจัยเชื่อว่าข้อความในแต่ละข้อนั้น
วัดอย่างเดียวกัน แตต่างกันที่ความเข้มหรือน้ำหนักของความรู้สึกเท่านั้น และช่วงของ
ความคิดเห็น (Psychological continuum) นี้จะมีโครงสร้างแบบเดียวกัน
เส้นจำนวน (Numberline) ในทางคณิตศาสตร์นั้นถือจากหลักการนี้บีบให้สามารถ
นำค่าน้ำหนักคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติได้

เมื่อเสร็จแล้วรวมคะแนนทั้งหมดก็จะได้คะแนนทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของผู้คนนั้น ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากถือว่ามีทัศนคติที่ดี และผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยถือว่าไม่มีทัศนคติที่ดีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

๔. การทดลองใช้และการวิเคราะห์หาค่าถาม

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๓๓ จำนวน ๑๑๑ คน ดังตารางที่ ๑

เมื่อนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว จากนั้นก็นำผลมาวิเคราะห์ตามลำดับขั้นดังนี้

ตรวจให้คะแนนทุกข้อแล้วแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๒ กลุ่มคือกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดี และกลุ่มที่มีทัศนคติไม่ดี โดยถือเอา ๒๕ % ของผู้ที่ได้คะแนนในการตอบแบบสอบถามสูงเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดี และ ๒๕ % ของผู้ที่ได้คะแนนในการตอบแบบสอบถามต่ำเป็นผู้ที่มีทัศนคติไม่ดี แล้วทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้ t - test เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ ๑.๓๕ ขึ้นไป โดยคัดเลือกไว้ ๔๐ ข้อจากทั้งหมด ๖๐ ข้อ เพื่อรวบรวมใช้เป็นเครื่องมือสำหรับวัดทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติต่อไป

๕. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (, Reliability)

แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ มีจำนวน ๔๐ ข้อ และค่าความเชื่อมั่นซึ่งหาโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split - half Method) ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๔๓๖

๖. ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity)

ข้อคำถามทุกข้อที่สร้างขึ้นนี้ได้อ่านการตรวจสอบของคณะนิติปรัชญาโท

สาขาวิศวกรรมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๓ และคณะอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้แต่ละข้อ
ความ มีความชัดเจน และเป็นที่เข้าใจตรงกัน อันเป็นลักษณะของ Face Validity
ของแบบสอบถามชุดนี้

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างภายใน ของแบบ
สอบถาม ซึ่งใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าถามของแบบสอบถามเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจ
จำแนกของคำถามแต่ละข้อปรากฏว่าข้อคำถามทั้ง ๔๐ ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกสูงอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ คือมีอำนาจจำแนก ๒.๒๙๓๒ - ๘.๘๔๒๓ ดังที่
แสดงไว้ในภาคผนวก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษาในเทศก์จังหวัด
ศึกษานิเทศก์อำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษา ในเขตศึกษา
๑๐ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔๐ คน ซึ่งแบกรายละเอียดได้ดังตารางที่ ๒
ตาราง ๒ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแยกตามประเภท และ สังกัด

สังกัด	ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
กระทรวงศึกษาธิการ	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	๒	๓.๑๖
	ศึกษานิเทศก์อำเภอ	๒๕	๓๕.๒๑
	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	๔๔	๒๕.๒๒
องค์การบริหารส่วน จังหวัด	หัวหน้าหมวดการศึกษา อำเภอ	๒๕	๓๕.๒๑
	หัวหน้าส่วนการศึกษา	๒	๓.๑๖
รวม		๑๔๐	๑๐๐

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ คะแนนจากแบบสอบถามวัดทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบทั้งสองฉบับ ที่ปรับปรุงจนมีคุณภาพเป็นที่เชื่อมั่นได้แล้วนี้ ไปดำเนินการสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ควยตนเองทั้ง ๒ จังหวัด แล้วนำค่าคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. หาค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร (Gullford , 1960 : 1.1)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนคนในกลุ่ม

๒. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (Ferguson, 1967 : 67)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทนจำนวนคนในกลุ่ม

๓. การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของรายเฉลี่ย

๓.๑ ความแตกต่างของรายเฉลี่ย ๒ ค่าใช้ t - test

๓.๒ ความแตกต่างของรายเฉลี่ยมากกว่า ๒ ค่าใช้ q - statistic

บทที่ ๓

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งการแปลความหมายของการวิเคราะห์เหล่านั้น เพื่อความสะดวกและให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่จะใช้ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

X	แทน	คะแนนดิบ
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบ
ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
SS	แทน	ค่า Sum Square
MS	แทน	ค่า Mean Square
df	แทน	ค่า degree of freedom
t	แทน	ค่า t ใน t - distribution
F	แทน	ค่า F ใน F - distribution

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งการแปลความหมายได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

๑. การเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร การศึกษาต่อระบบการจัดการศึกษาแบบ

เลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติระหว่างสังกัด

สมมติฐาน " ผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่า ผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด "

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานดังกล่าวนี้ ได้นำผลการตอบแบบสอบถามวัดทัศนคติเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมีนค่าตามระดับ ๕, ๔, ๓, ๒, และ ๑ โดยนำมาหาค่าเฉลี่ยระดับความเห็น แล้วทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของรายเฉลี่ยคะแนนทัศนคติของผู้บริหารในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังปรากฏผลในตารางที่ ๓

ตาราง ๓ การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติระหว่างผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
ผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๑๑๔	๔๕.๓๓๖๑	๑๖.๓๐๔๕	๑๑.๓๑๑๕ * *
ผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	๓๑	๒๐.๓๓๔๖	๑๒.๓๖๔๓	
รวม	๑๔๐	๓๓.๐๕๕๓	๑๔.๓๘๔๔	

จากตาราง ๓ ปรากฏว่าทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ดังนั้นจึงถือได้ว่าตัวแปรเกี่ยวกับสังกัดของผู้บริหารมีผลต่อการทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ และจากผลการวิเคราะห์ทางคนแสดงว่า กลุ่มผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีทัศนคติที่ดี ต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูงกว่า กลุ่มผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ✓

๒. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติกับ

สมมติฐาน " ^{วิจัย}ผู้บริหารที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่มีวุฒิสอง มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิต่ำกว่า "

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า - และกลุ่มผู้บริหารที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี แล้วทดสอบความแตกต่างระหว่างرابเฉลยความเห็นของทั้งสองกลุ่ม ปรากฏผลดังตาราง ๔

ตาราง ๔ การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติระหว่างผู้บริหารที่มีวุฒิแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	๓๔	๔๒.๕๔๘๓	๑๕.๐๐๔๓	* * ๔.๒๐๑๐
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๒	๓๑.๕๒๔๕	๑๓.๕๕๕๔	
รวม	๑๔๐	๓๗.๑๔๔๖	๑๔.๕๐๒๐	

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง ๔ ปรากฏว่า หักสถิติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบ
เลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของกลุ่มผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่า และกลุ่มผู้บริหารที่
มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งหมายความว่า
ผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่า มีทัศนคติที่ต่อระบบการจัดการศึกษา
แบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูงกว่ากลุ่มผู้บริหารที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นไปตาม
สมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ กับอายุ

สมมติฐาน "ผู้บริหารที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อน
ชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่มีอายุน้อย มีทัศนคติต่อระบบ
การจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่าผู้บริหารที่มีอายุมาก "

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกความเห็นหรือทัศนคติต่อระบบการจัด
การศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๓ กลุ่มคือ

กลุ่มผู้บริหารที่มีอายุ ต่ำกว่า ๔๑ ปี

กลุ่มผู้บริหารที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี

กลุ่มผู้บริหารที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป

แล้ววิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระบบการจัดการ
ศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง ๕ - ๖

ตาราง ๕ คาสถิติพื้นฐานของทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ
ของกลุ่มผู้บริหารที่มีอายุแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S	S^2
ผู้บริหารที่มีอายุต่ำกว่า ๔๑ ปี	๓๔	๓๕.๓๒๐๐	๒๒.๕๒๘๑	๕๐๓.๕๖๒๔
ผู้บริหารที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี	๓๓	๓๗.๓๔๐๐	๑๖.๕๓๓๘	๒๗๔.๖๕๕๒
ผู้บริหารที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป	๓๔	๓๘.๘๘๑๔	๑๘.๓๕๘๖	๓๕๑.๘๘๔๐
รวม	๑๐๑	๓๕.๘๘๑๔	๑๘.๒๘๓๒	๓๔๔.๓๑๓๘

(ตาราง ๖) การวิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อน
ชั้นโดยอัตโนมัติ ของผู้บริหารที่มีระดับอายุแตกต่างกัน

Source of Variation	df	SS	MS	F
between	๒	๓๕๕.๕๔๔๔	๑๗๗.๗๗๒๒	๐.๕๖๖๓
within	๑๘๗	๓๒๓๘๗.๖๓๐๕	๓๘๓.๐๕๔๖	
Total	๑๘๙	๓๒๗๔๓.๑๗๔๙		

จากตารางที่ ๕ แสดงว่ากลุ่มผู้บริหารทั้งสามกลุ่ม ซึ่งมีระดับอายุต่ำกว่า ๔๑ ปี, อายุ ๔๑ - ๕๐ ปี, อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริหารที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มีทัศนคติในทางที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ผลตามตารางที่ ๖ ปรากฏว่าผู้บริหารที่มีระดับอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า การวิจัยครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติดังกล่าวของกลุ่มผู้บริหารทั้ง ๓ กลุ่ม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ
กับระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร
สมมติฐาน "ผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการ
ศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่
บริหารน้อย มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติที่
ต่ำกว่าผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารนานกว่า "

เพื่อทดสอบสมมติฐานนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น ๓ กลุ่ม

คือ

กลุ่มที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร ๑ - ๕ ปี

กลุ่มที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร ๖ - ๑๐ ปี

กลุ่มที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร ๑๑ ปีขึ้นไป

แล้ววิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษา

แบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของแต่ละกลุ่มโดยใช้ ANOVA เป็นสถิติในการตรวจสอบ

พบปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง ๗ และ ๘

ตาราง ๗ ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S	S^2
๑ - ๕ ปี	๔๐	๓๘.๕๐๐๐	๑๖.๕๑๘๓	๒๖๕.๕๓๒๑
๖ - ๑๐ ปี	๕๓	๓๕.๘๕๔๓	๑๕.๖๔๔๕	๓๘๖.๑๓๑๕
๑๑ ปีขึ้นไป	๕๓	๒๕.๑๘๘๗	๒๐.๓๓๔๖	๔๑๔.๕๒๕๒
รวม	๑๔๖	๓๒.๕๕๕๕	๑๘.๕๓๕๕	๓๖๑.๘๓๖๖

ตาราง ๔ การทดสอบความแตกต่าง ของทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้น โดยอัตโนมิติของผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารแตกต่างกัน

Source of Variation	df	SS	MS	F
between	๒	๓๗๖๔.๕๓๖	๑๘๘๒.๒๖๗	* *
within	๑๘๓	๖๕๒๗๕.๖๘๑๖	๓๕๖.๐๖๓๘	
Total	๑๘๕	๖๙๐๔๐.๒๑๗๖		

* * มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารที่ทำหน้าที่บริหารในช่วง ๖ - ๑๐ ปี มีระดับความเห็นในทางที่ดีต่อระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมิติสูงสุด ในขณะที่กลุ่มเคยทำหน้าที่บริหารมา ๑๑ ปีขึ้นไป มีความเห็นคว่ำต่ำที่สุด เมื่อทดสอบความแตกต่างของรายเฉลี่ยดังตารางที่ ๔ ปรากฏว่า ทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมิติของกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารแตกต่างกัน คือ แยกเป็นกลุ่มที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร ๑ - ๕ ปี กลุ่มที่อยู่ในตำแหน่ง ๖ - ๑๐ ปี และกลุ่มที่อยู่ในตำแหน่ง ๑๑ ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และเพื่อทดสอบความแตกต่างกันของทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมิติในกลุ่มผู้บริหารเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้ค่า q - statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลดังตารางที่ ๕

ตาราง ๔ แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบ
เลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่
บริหารแตกต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง		๑๑ ปีขึ้นไป	๑ - ๕ ปี	๖ - ๑๐ ปี
	$\bar{X}$	๒๘.๑๘๘๓	๓๘.๕๐๐๐	๓๘.๘๕๕๓
๑๑ ปีขึ้นไป	๒๘.๑๘๘๓	—	๕.๒๑๑๓ *	๑๐.๓๐๖๐ *
๑ - ๕ ปี	๓๘.๕๐๐๐		—	๑.๕๕๕๓
๖ - ๑๐ ปี	๓๘.๘๕๕๓			—
	r		๒	๓
	$q .๕๕ (r, \infty)$		๒.๓๓	๓.๓๑
	$\sqrt{MS \text{ error} / n} . q .๕๕ (r, \infty)$		๖.๖๐๓๓	๗.๘๕๕๓

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง ๔ ปรากฏว่ากลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารตั้งแต่ ๑๑ ปีขึ้นไป กับกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารระหว่าง ๑ - ๕ ปี มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ หมายความว่า การวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารระหว่าง ๑ - ๕ ปี มีทัศนคติที่ต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูงกว่ากลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารตั้งแต่ ๑๑ ปีขึ้นไป

และกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารตั้งแต่ ๑๑ ปีขึ้นไป กับกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า การวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี มีทัศนคติที่ดีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูงกว่ากลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารตั้งแต่ ๑๑ ปีขึ้นไป

สำหรับกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารระหว่าง ๑ - ๕ ปี กับกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า การวิจัยครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ระหว่างกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารระหว่าง ๑ - ๕ ปี กับกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี ซึ่งผลการวิเคราะห์นี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

สมมติฐานการวิจัย " ผู้บริหารการศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่มีความรู้มาก มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่า ผู้บริหารที่มีความรู้น้อยกว่า "

เพื่อทดสอบสมมติฐานนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกการตอบแบบสอบถามทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามได้คะแนนสูงกว่า Mean เป็นกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูง และกลุ่ม

ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามได้คะแนนค่า $\bar{X}$ Mean เป็นกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจ
ในระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติค่า แล้วทดสอบความแตกต่างระหว่างราย
เฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม ปรากฏผลดังตาราง ๑๐

ตาราง ๑๐ การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ
ระหว่างผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดย
อัตโนมัติสูง กับ ค่า

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
กลุ่มผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจ ในระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดย อัตโนมัติสูง	๕๕	๕๒.๖๖๖๖	๑๓.๐๘๐๐	๕.๑๖๓๔ * *
กลุ่มผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจ ในระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดย อัตโนมัติต่ำ	๕๑	๒๕.๑๓๖๘	๑๔.๓๘๐๐	
รวม	๑๐๖	๓๙.๘๖๓๔	๑๓.๕๓๐๐	

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง ๑๐ ปรากฏว่าทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบ
เลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของกลุ่มผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการศึกษาแบบเลื่อน
ชั้นโดยอัตโนมัติสูง กับกลุ่มผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการศึกษาแบบเลื่อน
ชั้นโดยอัตโนมัติต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งหมายความว่า

การศึกษาครั้งนี้พบว่ากลุ่มผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูง มีทัศนคติที่ดีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูงกว่า กลุ่มผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจต่ำกว่า ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง ๑๑ การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษานิการจังหวัด กับ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
ศึกษานิการจังหวัด	๖	๒๔.๓๓๓๓	๒.๘๑๕๒	* *
หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ	๖๕	๓๑.๐๕๑๓	๔.๑๘๔๓	
รวม	๗๑	๒๐.๓๑๒๔	๓.๕๓๗๔	

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง ๑๑ ปรากฏว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของศึกษานิการจังหวัด และ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ หมายความว่า การวิจัยครั้งนี้พบว่า ศึกษานิการจังหวัด มีความรู้ความเข้าใจในระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมากกว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ

ตาราง ๑๒ การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเคลื่อนชั้น
โดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษานิเทศก์จังหวัด กับ หัวหน้าหมวดการศึกษา
อำเภอ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	๔๔	๒๒.๓๐๘๓	๓.๕๕๘๕	* *
หัวหน้าหมวดการศึกษา อำเภอ	๒๕	๑๓.๐๕๒๓	๔.๑๘๕๓	
รวม	๑๑๓	๑๕.๘๐๐๖	๔.๐๕๕๐	

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางปรากฏว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ระบบการจัดการศึกษาแบบเคลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของศึกษานิเทศก์จังหวัด และ
หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
ซึ่งหมายความว่า การวิจัยครั้งนี้พบว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัดมีความรู้ความเข้าใจใน
ระบบการจัดการศึกษาแบบเคลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมากกว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ

ตาราง ๑๓ การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้น
โดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษานิเทศก์อำเภอ กับ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	๒๕	๒๐.๑๐๓๖	๓.๔๔๖๑	* * ๔.๔๕๕๘
หัวหน้าหมวดการศึกษา อำเภอ	๒๕	๑๗.๐๔๒๓	๔.๑๘๔๓	
รวม	๑๓๐	๑๘.๕๔๔๔	๓.๘๔๒๔	

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง ๑๓ ปรากฏว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของศึกษานิเทศก์อำเภอ กับ หัวหน้า
หมวดการศึกษาอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งหมายความว่า
การวิจัยครั้งนี้พบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการ
ศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมากกว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ

ตาราง ๑๔ การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้น
โดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษาธิการจังหวัด กับหัวหน้าส่วนการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
ศึกษาธิการจังหวัด	b	๒๔.๓๓๓๓	๒.๘๗๕๒	๑.๔๐๗๔
หัวหน้าส่วนการศึกษา	b	๒๒.๑๖๖๖	๕.๔๔๗๒	
รวม	๑๒	๒๓.๒๕๕๕	๔.๑๖๑๒	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง ๑๔ ปรากฏว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของศึกษาธิการจังหวัด กับ หัวหน้าส่วนการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า การวิจัยครั้งนี้พบว่า ศึกษาธิการจังหวัดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ พอ ๆ กับหัวหน้าส่วนการศึกษา

ตาราง ๕ การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้น
โดยอัตโนมัติ ระหว่างหัวหน้าส่วนการศึกษา กับ หัวหน้าหมวดการศึกษา
อำเภอ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
หัวหน้าส่วนการศึกษา	๖	๒๒.๖๖๖๖	๕.๔๔๓๐	* * ๔.๕๐๒๔
หัวหน้าหมวดการศึกษา	๖			
อำเภอ	๖๕	๑๓.๐๘๒๓	๔.๑๘๔๓	
รวม	๗๑	๑๔.๖๒๔๔	๔.๘๑๘๓	

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑)

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง ๕ ปรากฏว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของหัวหน้าส่วนการศึกษา กับ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งหมายความว่า การวิจัยครั้งนี้พบว่าหัวหน้าส่วนการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมากกว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ

ตาราง ๑๖ การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้น
โดยอัตโนมัติ ระหว่างศึกษานิเทศก์จังหวัด กับศึกษานิเทศก์อำเภอ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	๔๔	๒๒.๓๐๘๓	๓.๔๔๘๔	* * ๓.๖๐๓๐
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	๖๕	๒๐.๑๐๓๖	๓.๔๔๖๑	
รวม	๑๑๓	๒๑.๔๐๓๔	๓.๔๔๖๒	

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง ๑๖ ปรากฏว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของศึกษานิเทศก์จังหวัด กับศึกษานิเทศก์
อำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งหมายความว่าการศึกษา
ครั้งนี้พบว่าศึกษานิเทศก์จังหวัดมีความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อน
ชั้นโดยอัตโนมัติมากกว่าศึกษานิเทศก์อำเภอ

บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ของผู้บริหารการศึกษา โดยเปรียบเทียบในด้านสังกัดวุฒิ อายุ เวลาที่เคยทำหน้าที่บริหาร และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้กระทำกับศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และหัวหน้าส่วนการศึกษา เขตศึกษา ๑๐ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๗ จำนวน ๑๔๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม ๒ ฉบับ คือ

๑. แบบสอบถามวัดทัศนคติของผู้บริหารต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ
๒. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของผู้บริหารการศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารการศึกษาที่สังกัดองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒. หัสนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของผู้บริหารการศึกษาที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับผู้บริหารการศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๓. กลุ่มผู้บริหารที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

๔. กลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหาร ๑ - ๕ ปี มีทัศนคติที่ต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูงกว่า ผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารตั้งแต่ ๑๑ ปีขึ้นไป และกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหาร ๖ - ๑๐ ปี มีทัศนคติที่ต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูงกว่า ผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารตั้งแต่ ๑๑ ปีขึ้นไป

แต่ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติระหว่างกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหาร ๑ - ๕ ปี กับกลุ่มผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหาร ๖ - ๑๐ ปี

๕. หัสนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ของกลุ่มผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมาก กับกลุ่มผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติน้อย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของผู้บริหารการศึกษา สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ๔ ประการ มีอยู่เพียงประการเดียวเท่านั้นที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คงรายละเอียด

ที่จะได้นำมาอภิปรายผลเป็นข้อ ๆ ต่อไป

สมมติฐานการวิจัยข้อ ๑ เกี่ยวกับสังกัดของผู้บริหารการศึกษา " ผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่าผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด " ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบนี้ดีกว่าผู้บริหารที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชื่อมั่นได้ ๘๘ % ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏออกมาเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่นผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการประกอบด้วยศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ และศึกษานิเทศก์จังหวัด ซึ่งแต่ละฝ่ายต่างก็ได้คลุกคลี และเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดการศึกษาแบบนี้ กล่าวคือศึกษาธิการจังหวัดเป็นประธานกรรมการควบคุมวิชาการของจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัดก็เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการชุดนี้โดยตำแหน่ง จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ดีกว่าผู้บริหารการศึกษาที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเฉพาะหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ซึ่งได้รับแต่งตั้งมาจากครูใหญ่ที่อาวุโส (มีประสบการณ์มาก มีลักษณะเป็นผู้นำ และเป็นที่เคารพนับถือของครู - อาจารย์) แต่ในเมื่ออำเภอนั้น ยังไม่มีโรงเรียนที่ได้รับอนุมัติให้จัดการศึกษาแบบนี้เลย จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่มากนัก ดังผลการวิเคราะห์ในตาราง ๑๑, ๑๒ และ ๑๓ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมากกว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอเชื่อมั่นได้ ๘๘ % จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ถือว่าเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีทัศนคติต่อเรื่องนี้ไม่ดีเท่าที่ควร

★ สมมติฐานการวิจัยข้อ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือเกี่ยวกับเรื่องตัวแปรตามวุฒิของผู้บริหารการศึกษา ซึ่งพบว่า กลุ่มผู้บริหารการศึกษาที่มีวุฒิสอง มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดีกว่ากลุ่มผู้บริหารที่มีวุฒิต่ำกว่า ซึ่งเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีวุฒิสองส่วนมากเป็นผู้บริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะพวกศึกษานิเทศก์ ซึ่งกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดคุณสมบัติอย่างต่ำระดับปริญญาตรี ยกเว้นในบางมหาวิทยาลัยที่หาตัวบุคคลไม่ได้จริง ๆ จึงจะรับบรรจุผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าระดับนี้ ส่วนหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอแต่งตั้งจากครูใหญ่ที่อาวุโส วุฒิโดยเฉลี่ยแล้วต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ดังที่ได้อธิบายไว้แล้วในตอนต้น จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติไม่ดีเท่าที่ควร

ผลการวิจัยที่พบนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ (บรรณล สุขปิติ, ๒๕๑๓ : ๓๕) ซึ่งพบว่าทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของครูที่มีวุฒิสอง และ ต่ำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยที่ขัดแย้งกันนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างครูที่ศึกษานั้น ครูที่มีวุฒิต่ำมีจำนวนน้อยคือมีเพียง ๓ คนเท่านั้น จึงอาจจะเกิดความคลาดเคลื่อนได้ง่าย สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารที่วิจัยศึกษาครั้งนี้มีจำนวนมากคือกลุ่มแรกมีจำนวน ๑๕ คน กลุ่มที่สองมีจำนวน ๓๓ คน และกลุ่มที่สามมีจำนวน ๓๔ คน นับว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่แพร่หลายประชากรได้พอสมควร จึงอาจจะเป็นมูลเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกัน ควรจะได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกต่อไป

★ สมมติฐานการวิจัยข้อ ๓ สำหรับเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติกับอายุของผู้บริหารการศึกษา ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษา

(กรมสามัญศึกษา, ๒๕๑๑ : ๔) ซึ่งพบว่ากลุ่มครูที่มีทัศนคติต่อโครงการทดลองเลื่อนชั้น โดยการสอนไล่ปลายปีเป็นบางชั้นดี ก่อนข้างจะมีอายุมากกว่ากลุ่มครูที่มีทัศนคติดังกล่าวต่ำกว่า

แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรลล สุขปิติ (บรรลล สุขปิติ, ๒๕๑๓ : ๗๗) ซึ่งพบว่า กลุ่มครูระดับอายุ ๒๖ - ๓๐ ปี กับกลุ่มครูระดับอายุ ๓๖ - ๔๐ ปี มีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติไม่แตกต่างกัน

ซึ่งผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาเช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแตกต่างกัน เช่น กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในโรงเรียนซึ่งทดลองใช้ระเบียบนี้ และโรงเรียนในโครงการทดลองใช้ระเบียบนี้ได้ผ่านการคัดเลือกในหลาย ๆ ด้านแล้วเป็นอย่างดี เช่น ด้านความพร้อมของนักเรียน ความพร้อมของครู ทั้งในด้านจำนวนครู และด้านวุฒิของครู ต้องได้ระดับเกณฑ์มาตรฐานตามที่กรมสามัญศึกษา กำหนดไว้ และนอกจากนี้ลักษณะงานที่รับผิดชอบของผู้บริหารและของครู ก็แตกต่างกัน คุณวุฒิก็แตกต่างกัน ๗ ล ๗ สิ่งเหล่านี้อาจจะส่งผลทำให้เกิดความแตกต่างกันได้.

อีกประการหนึ่งสำหรับผู้บริหาร การศึกษานั้น ถึงแม้จะมีอายุแตกต่างกันก็จริง แต่ลักษณะของงานคล้ายคลึงกัน ความรับผิดชอบต่องานด้านนี้มีพอ ๆ กัน จึงทำให้ผู้บริหารการศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัตินี้ เหมือน ๆ กัน.

สมมติฐานการวิจัยข้อ ๔ คือการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ กับระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร ซึ่งมีสมมติฐานการวิจัยว่า " ผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างกัน คือผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติสูงกว่าผู้บริหารที่มีเวลาทำหน้าที่บริหารนานกว่า "

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ทศนคติดังกล่าวระหว่างกลุ่มผู้บริหารที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร ๑ - ๕ ปี กับกลุ่มผู้บริหารที่อยู่ในตำแหน่ง ๖ - ๑๐ ปี ไม่แตกต่างกัน เพราะว่าผู้บริหารที่อยู่ในตำแหน่งบริหารระหว่างนี้ส่วนมากเป็นผู้ที่มีวุฒิสูง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ดีพอ ๆ กันผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๑๔ นั้นชี้ให้เห็นว่า ศึกษาธิการจังหวัด และหัวหน้าส่วนการศึกษา มีวุฒิระดับเดียวกัน มีเวลาอยู่ในตำแหน่งบริหารเท่ากัน มีความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติไม่แตกต่างกัน แต่สำหรับผู้บริหารที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร ๑๑ ปีขึ้นไป มีทศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติแตกต่างจากผู้บริหาร ๒ กลุ่มแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีเวลาอยู่ในตำแหน่งบริหาร ๑๑ ปีขึ้นไป เป็นผู้สูงอายุ มีวุฒิสูง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้มากกว่าผู้บริหาร ๒ กลุ่มแรก จึงทำให้ผู้บริหารที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร ๑๑ ปีขึ้นไป ตอบแบบสอบถามในลักษณะที่มีทศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติคือน้อยกว่า ผู้บริหารอีก ๒ กลุ่มดังกล่าวแล้วนั้น

สมมติฐานการวิจัยข้อ ๕ สำหรับการเปรียบเทียบทศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ กับความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติมาก มีทศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติดีกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ น้อยกว่า ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๑๑, ๑๒, และ ๑๓ ซึ่งบ่งบอกว่า ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาพิเศษจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนขั้นโดยอัตโนมัติมากกว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ เชื่อมั่นได้ ๘๘ %

ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิเช่น ทศนคติโดยทั่วไป ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ ๓ ประการคือ

- องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component)
คือเมื่อมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น ก็นำมาสร้างทัศนคติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าดี หรือไม่ดี
- องค์ประกอบด้านอารมณ์ (Feeling Component) หรือ Affective Component
- องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำ หรือ ความโน้มแน่วที่จะกระทำ (Action tendency Component)

Erhlich และคณะ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน , ๒๕๓๓ : ๒) ได้ศึกษาพบว่า คนเราโดยทั่วไปจะเลือกรับทราบ เลือกอ่าน หรือหาความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ตนมีอยู่ หรือในสิ่งที่ตนชอบเป็นอันดับแรก คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ ๘๐.๓ %

และอีกประการหนึ่งสังคมไทยของเรานั้น มีค่านิยมของความเกรงใจสูง และยึดมั่นในระบบอาวุโส เชื่อถือในตัวบุคคลอื่นมากกว่าหลักการที่ตนคิด (วีรบุรุษ วิเชียรโชติ, ๒๕๑๖) สภาพดังกล่าวนี้ จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารที่ได้อ่าน ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเนิ่นนาน มีแนวโน้มที่จะปรับตัวให้มีทัศนคติคลอบตาม จึงทำให้ทอแบบสอบถามในลักษณะที่แสดงว่า มีทัศนคติต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ จี.

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่าง เฉพาะผู้บริหารการศึกษาในเขตศึกษา ๑๐ ทำให้ขอบเขตของการศึกษาจำกัดเฉพาะ จึงควรศึกษากับผู้บริหารในเขตศึกษาอื่น ๆ อีกก่อนที่จะนำผลไปใช้อย่างจริงจัง

๒. ระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ เป็นระบบการจัดการศึกษาแบบหนึ่งที่ประเทศไทยนำมาทดลองใช้เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ และประกาศใช้โดยทั่วไปในปีการศึกษา ๒๕๑๔ แต่ก็ยังไม่มีผลการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เท่าที่ควร ดังนั้นผู้ที่มี

หน้าที่เกี่ยวกับเรื่องนี้จะทำการศึกษาค้นคว้าต่อไป เพื่อหาผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ระบบการจัดการศึกษาแบบนี้ได้สมบูรณ์เต็มเม็ดเต็มหน่วยมากยิ่งขึ้น

๓. การศึกษาค้นคว้านี้ช่วยให้ทราบถึงตัวแปรที่สำคัญซึ่งควรได้รับการสนับสนุนอย่างยิ่งคือ ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร เกี่ยวกับเรื่องนี้ เพราะเราสามารถปลูกสร้างให้เกิดขึ้นได้ในเวลาไม่นาน และใช้งบประมาณไม่มากนัก เช่นจัดให้มีการประชุมอบรม หรือสัมมนาผู้บริหารการศึกษา เพราะจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้เพิ่มมากขึ้น หรือถ้าเป็นไปได้เมื่อมีเวลาเพียงพอ และมีงบประมาณ ควรจัดให้ผู้บริหารการศึกษาทุกสังกัด ได้ฝึกและปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างจริงจัง ก็จะเป็นผลดียิ่งยิ่ง ต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ.

๔. การปรับปรุงเครื่องมือ

ก. ด้านความรู้ในข้อเลือกที่ถูก ควรจะเป็นความถูกต้องโดยแท้จริง มากกว่าการยึดตามหนังสือ หรือจากความคิดเห็นของบุคคลบางกลุ่ม

ข. ด้านทัศนคติ ควรให้ผู้ตอบ ตอบตามเกณฑ์มาตรฐานสังคมควบคุมไปกับการตอบตามเกณฑ์ของตนเอง.

ប រ រ ឃ ៗ ង ក រ ង

บรรณานุกรม

- กอ สวัสดิ์พาณิชย์ "ปัญหาการศึกษาในประเทศไทย" จุลสารวิจัยสังคมศาสตร์
หน้า ๔๔, ๒๒ เมษายน ๒๕๐๖.
- กอ สวัสดิ์พาณิชย์ "การศึกษาของประเทศไทย" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ
๔ : ๑ - ๑๓ เมษายน ๒๕๑๗.
- กอ สวัสดิ์พาณิชย์ ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ หน่วยงานพิเศษ
กรมสามัญศึกษา, ๒๕๑๖ (อัครโรเนียว).
- กอ สวัสดิ์พาณิชย์ ความมุ่งหมายและการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการเลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา
หน่วยงานพิเศษ กรมสามัญศึกษา, ๒๕๑๗ (อัครโรเนียว)
- เกรียง เอี่ยมสกุล "คำขวัญ" วิทยาสาร ๑๔ : ๘ ตุลาคม ๒๕๐๕.
- _____ โรงเรียนประถมศึกษาภาคปฏิบัติ โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา
(แผนกการพิมพ์) ธนบุรี, ๒๕๑๑.
- จำนวน คล่องการเขียน "โครงการทดลองเลื่อนชั้นนักเรียนโดยการสอบไล่ปลายปีเป็น
บางชั้น ของกรมสามัญศึกษา" ศูนย์ศึกษา ๑๕ : ๕ ธันวาคม ๒๕๑๑.
- ดวงเดือน พัทธมนาวิน ทัศนคติเกี่ยวกับการวัดและการเปลี่ยนแปลง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๑๓ (อัครโรเนียว)
- ธงชัย ชิวปรีชา การศึกษาแบบการคิดของนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นปีที่ ๑ และ ๒ ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
๒๕๑๓, ๘๖ หน้า.

ธนู แสงศักดิ์ "การลงทุนกับการสูญเสียทางการศึกษา" วารสารศูนย์ศึกษา,
๑๐ (ตุลาคม, ๒๕๐๘), ๒๐.

ธนู แสงศักดิ์ "บุญเนสโก๊กับแผนการสำเร็จ" วารสารศูนย์ศึกษา,
๑ (มกราคม, ๒๕๐๘), ๕๔ - ๗๐.

ธวัช จุนนารัตน์ การสร้างมาตรฐานวัดทัศนคติและการศึกษาทัศนคติของบุคคลที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางจารีตประเพณี ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ๒๕๑๕,
๑๘๖ หน้า.

ธำรง บัวศรี บทความทางการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๑๐.

นาฏเฉลิม สุมววงศ์ และคณะ การนิเทศการศึกษา โรงพิมพ์มิตรสยาม
กรุงเทพมหานคร, ๒๕๑๖, ๒๗๖ หน้า.

บรรดล สุขปิติ การศึกษาทัศนคติของครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ๒๕๑๗, ๘๗ หน้า

ประมวล คิคคินสัน "การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติต้องคู่ไปกับการช่วยเหลือเด็กเป็นรายตัว" โครงการทดลองเลื่อนชั้นนักเรียนโดยสอบปลายปีเป็นบางชั้น
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, ๒๕๑๑.

พรณี เขชก้านาง ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความวิตกกังวล และพฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ ๑ และ ๒ ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ๒๕๑๕, ๘๔ หน้า.

วิญญู สาร หลักการบริหารการศึกษา วัฒนาพานิช พระนคร ๒๕๑๖, ๖๕๕ หน้า.

รัตน์ ศรีไพรวรรณ ความเป็นมาของระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, ๒๕๑๓ (อัครโรเนียว)

วางแผนการศึกษา, สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ การประเมินผลเบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาและกำลังคนในประเทศไทย โรงพิมพ์สงเสริมอาชีพ พระนคร, ๒๕๐๘.

วิชากร, กรม กระทรวงศึกษาธิการ ความมุ่งหมายของการประถมศึกษา มงคลการพิมพ์ พระนคร, ๒๕๐๘.

วิชากร, กรม กระทรวงศึกษาธิการ รายงานการประชุมสัมมนาเรื่องการปรับปรุงการศึกษาในประเทศภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โรงเรือนการช่าง วุฒศึกษา (แผนกการพิมพ์) ธนบุรี, ๒๕๐๑.

วีรบุรุษ วิเชียรโชติ ทฤษฎีสังคมไมตรีสัมพันธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา, ๒๕๑๖ (อัครโรเนียว).

ศึกษาธิการ, กระทรวง, หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, รายงานการสัมมนานักเรียนประถมศึกษาชั้น โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๐๘, ๒๔๓ หน้า.

เอกสารการประชุม
โครงการเลื่อนชั้นนักเรียนโดยสอยปลายปีเป็นางชั้น ๓, ๒๕๑๑, ๑๓๑ หน้า.

งานของกรมสามัญศึกษา
โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๓, ๓๑ หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ ๓ (๒๕๑๕ - ๒๕๑๙) โรงพิมพ์การศาสนา พระนคร, ๒๕๑๔.

ศึกษาธิการ, กระทรวง, กองการประถมศึกษา, บัญชีการแจกจ่ายหนังสือระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ๒๕๓๓ (อัครโรเนียว)

สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ โครงการทดลองเลื่อนชั้นนักเรียนโดย
สอปลายปีเป็นบางชั้น โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, ๒๕๐๘.

การประเมินผลโรงเรียนโครงการ
ทดลองเลื่อนชั้นนักเรียนโดยสอปลายปีเป็นบางชั้น (ส่วนกลาง)
 โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, ๒๕๑๒.

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา
 พ.ศ. ๒๕๑๐ โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, ๒๕๑๑.

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ
เลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๔ โรงพิมพ์
 คุรุสภา พระนคร, ๒๕๑๔.

รายงานการวิจัยการศึกษาของประกอบ
ของโรงเรียนที่มีระดับอัตราการเลื่อนชั้นสูงและต่ำ โรงพิมพ์การศาสนา
 พระนคร, ๒๕๑๓.

รายงานการวิจัยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เมื่อเทียบกับหลักสูตร โรงพิมพ์คุรุสภา
 พระนคร, ๒๕๑๑.

รายงานประจำปี ๒๕๑๑ โรงพิมพ์
 คุรุสภา พระนคร, ๒๕๑๒.

รายงานประจำปี ๒๕๑๒ โรงพิมพ์
 คุรุสภา พระนคร, ๒๕๑๓.

สุนันทา มั่นเศกวิทย์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ระหว่างโรงเรียนในโครงการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ กับโรงเรียน
ที่มีการสอบไล่ปลายปี วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕.

อรุณศรี ฤทธิ์ ความถนัดทางการเรียน ความตั้งใจเรียนและสุขภาพของนักเรียน
สอบตกซ้ำชั้น ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สาสสามัญ โรงเรียนรัฐบาล
ปีการศึกษา ๒๕๑๓ จังหวัดพระนคร ปริญญาโทมหาบัณฑิต ๒๕๑๕, ๔๕ หน้า.

อารี สัมหลวี และประมวล คิคคินสัน "การเรียนการสอนและจิตวิทยา" รายงาน
สัมมนาปัญหาเด็กเรียนประถมศึกษาซ้ำชั้น หน้า ๑๒๓ โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๐๘.

Fan, Chung Teh, Item Analysis Table, Educational Testing Service,
New Jersey, 1952.

Ferguson, George, A Statistical Analysis in Psychology and
Education, McGraw - Hill Book Co., New York, 1967.

Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education
Longman Green and Co., New York, 1958.

Gulford, J.P., Personality, McGraw - Hill Book Company,
New York, 1959, 562 pp.

Gulliksen, Harold, Theory of Mental Test, John Wiley & Sons,
Inc., New York, 1958,

Jahoda, M., and Warren, N., Attitudes, Penguin Book,
Baltimore, 1966, 375 pp.

Lindquist, E.F., Design and Analysis of Experiments in Psychology
and Education, Houghton Mifflin, Co., Boston, 1956.

ภาคผนวก

แบบสอบถามวัดทัศนคติ

ของผู้บริหาร การศึกษาที่มีต่อระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็นของท่าน โดยจะมีข้อความให้อ่าน เพื่อพิจารณาว่าท่านมีความรู้สึก ความคิดเห็น เหมือนกับข้อความนั้น ๆ หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้จึงไม่มีคำตอบถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึก ความคิดเห็นไม่เหมือนกัน

ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ ๕ ช่อง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ เมื่อเห็นว่าควรจะตอบตรงข้อใด ให้ทำเครื่องหมาย 2 ลงในช่องนั้น

ตัวอย่าง

(๐) ศึกษาในเทศกเป็นบุคคลที่ควรเคารพ

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	2			

ข้อความในตัวอย่างข้อ (๐) ถ้าท่านพิจารณาแล้ว "เห็นด้วย" ก็เขียนเครื่องหมาย 2 ลงในช่องเห็นด้วยดังตัวอย่าง.

๑. ระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ เป็นวิธีการจัดการศึกษาที่มีคุณค่า.
๒. การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติทำให้เด็กสนใจการเรียนน้อยลง.
๓. โรงเรียนประถมศึกษาที่ไคมาทรฐานไม่จำเป็นต้องสอบไล่ปลายปี.
๔. ถ้านักเรียนมีความรู้ดี การสอบไล่ปลายปีก็ไม่จำเป็น.
๕. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ เด็กมีส่วนร่วมในการสอนของครูมากขึ้น.
๖. ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนโรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเป็นพิเศษ.
๗. โรงเรียนประถมศึกษาไม่ควรมีการ สอบไล่ปลายปี.
๘. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ทำให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น.
๙. การเรียนซ้ำชั้นไม่ได้ช่วยให้เด็กเรียนดีขึ้น.
๑๐. ครูในโรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติควรได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษ.
๑๑. การอะลุ่มอล่วยให้เด็กได้เลื่อนชั้นมาก ๆ จะทำให้มาตรฐานการศึกษาลดลง.
๑๒. ระดับประถมศึกษาควรมีการ สอบไล่ปลายปีทุกชั้น.
๑๓. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ช่วยให้เกิดธุรกิจของชาติดีขึ้น.
๑๔. โรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติครูมีงานน้อยลง.
๑๕. ผู้บริหารการศึกษาควรมีความรู้เรื่องระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเป็นอย่างดี.
๑๖. เมื่อนักเรียนมาเรียนสม่ำเสมอไม่ควรจะให้ซ้ำชั้น.
๑๗. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติส่งเสริมกำลังใจเด็ก.
๑๘. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเหมาะสำหรับประเทศที่พัฒนาแล้ว.
๑๙. โรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัตินักเรียนมีเวลาว่างมาก.

๒๐. โรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติดำเนินงานด้านวิชาการได้คล่องตัว.
๒๑. โรงเรียนประถมศึกษาที่ไ้มาตรฐานทุกโรงควรรใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ.
๒๒. กรมสามัญศึกษาควรเผยแพร่ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติให้มากยิ่งขึ้น.
๒๓. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติทำให้การศึกษาของชาติดีขึ้น.
๒๔. ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติแก้ไขปัญหาเด็กตกชั้นได้ดี.
๒๕. ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติทำให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น.
๒๖. ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติรักษามาตรฐานของชาติ.
๒๗. การเรียนการสอนของโรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเป็นไปอย่างมีระเบียบ.
๒๘. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเป็นความก้าวหน้าทางวิชาการที่ควรส่งเสริม.
๒๙. การอนุมัติให้เด็กที่เรียนอ่อนได้เลื่อนชั้นเป็นการบันทอนอนาคตเด็ก.
๓๐. โรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติควรเอาใจใส่เด็กได้ทั่วถึง.
๓๑. ครูในโรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติต้องเอาใจใส่ต่อการขาดเรียนของเด็กมากเป็นพิเศษ.
๓๒. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติทำให้โรงเรียนที่ใช้เกิดความยุ่งยาก.
๓๓. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติช่วยจัดความสูญเสียทางการศึกษา.
๓๔. โรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเปิดโอกาสให้เด็กได้แก้ปัญหาด้วยตนเอง.
๓๕. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติทำให้การศึกษาของชาติก้าวหน้ายิ่งขึ้น.

๓๖. ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติทำให้ความรู้ของนักเรียนลดลง.
๓๗. การใช้ผลการสอบไล่ปลายปีเท่านั้นเป็นเครื่องตัดสินการเลื่อนชั้น.
๓๘. โรงเรียนที่ใช้ระเบียบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเด็กได้รับการเอาใจใส่มากเป็นพิเศษ.
๓๙. ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ไม่ส่งเสริมเด็กเก่ง.
๔๐. โรงเรียนที่ใช้ระเบียบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัตินักเรียนมีเวลาเรียนเต็มเม็ดเต็มหน่วย.

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถามวัดทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อระบบ
การจัดการศึกษาแบบเคลื่อนที่โดยอัตโนมัติ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
๑	๘๖.๘๔๒๓	๒๑	๓.๒๙๑๕
๒	๓.๒๕๘๙	๒๒	๓.๕๓๑๒
๓	๓.๖๕๕๘	๒๓	๕.๕๓๒๙
๔	๕.๒๓๗๖	๒๔	๓.๒๘๕๖
๕	๒.๓๖๕๖	๒๕	๓.๒๘๕๖
๖	๕.๑๘๓๖	๒๖	๕.๐๒๕๒
๗	๕.๘๖๙๖	๒๗	๖.๓๙๕๙
๘	๕.๑๕๙๖	๒๘	๖.๓๙๓๔
๙	๓.๕๓๑๖	๒๙	๓.๒๒๒๑
๑๐	๓.๐๓๘๙	๓๐	๓.๔๘๖๐
๑๑	๓.๖๘๙๖	๓๑	๔.๓๒๙๒
๑๒	๖.๐๔๐๐	๓๒	๓.๕๔๔๒
๑๓	๖.๕๕๕๖	๓๓	๕.๑๖๔๐
๑๔	๔.๕๓๒๙	๓๔	๔.๐๕๘๑
๑๕	๒.๙๓๑๙	๓๕	๓.๓๓๖๖
๑๖	๒.๒๘๒๓	๓๖	๕.๑๒๕๓
๑๗	๔.๒๙๙๙	๓๗	๔.๐๐๒๐
๑๘	๒.๔๙๙๖	๓๘	๕.๑๖๓๖
๑๙	๒.๒๙๓๒	๓๙	๓.๔๓๓๓
๒๐	๓.๖๒๒๕	๔๐	๓.๐๕๓๕

แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบ

แบบทดสอบฉบับนี้ แต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือกอยู่ ๔ ชนิด จาก ก.-ง. ให้ท่านพิจารณาเลือกหาคำตอบที่ถูกต้องที่สุด หรือเหมาะสมที่สุดเพียงคำตอบเดียว เมื่อเลือกข้อใดข้อใด ก็ขีดเครื่องหมาย X ทับอักษรข้อนั้น

๑. ข้อใดเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นมากที่สุด ?

- ก. เด็กขาดเรียน
- ข. เด็กไม่ทำการบ้าน
- ค. การสอนของครู
- ง. ผู้ปกครองไม่สนใจเด็ก

๒. ในการแก้ไขปัญหาเด็กสอบตกซ้ำชั้น ควรคำนึงถึงอะไรก่อน ?

- ก. การสอนของครู
- ข. การสอนซ่อมเสริม
- ค. การวัดผลปลายปี
- ง. การเตรียมความพร้อมของเด็ก

๓. เราทดสอบความพร้อมของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่ออะไร ?

- ก. เพื่อให้เด็กเรียนดีขึ้น
- ข. เพื่อให้ครูสอนง่ายขึ้น
- ค. เพื่อสอนเด็กปัญญาอ่อน
- ง. เพื่อสอนให้เหมาะสมกับเอ็กทิภาพของบุคคล

๔. ข้อใดสำคัญต่อการเลื่อนชั้นโดยไม่มี การสอบปลายปีเป็นมางชั้นมากที่สุด ?

- ก. เด็กอ่านหนังสือไม่ออก
- ข. เด็กสนใจในบทเรียนน้อย
- ค. ครูไม่สนใจในการสอน
- ง. เด็กสนใจในบทเรียนมากขึ้น

๕. เมื่อโรงเรียนจะขอใช้ระบบเปลี่ยนชั้นโดยอัตโนมัติสิ่งใดที่ไม่จำเป็นต้องเสนอให้จังหวัดพิจารณา ?

- ก. บัญชีแสดงการจัดชั้นเรียนและจำนวนห้องเรียน
- ข. บัญชีแสดงจำนวนครูและบุคลากรในโรงเรียน
- ค. เวลามาเรียนของนักเรียนสำรวจย้อนหลัง ๓ ปี
- ง. บัญชีเรียกชื่อและสมุดประจำชั้น

๖. โรงเรียนที่ใช้ระบบเปลี่ยนชั้นโดยอัตโนมัติเมื่อมีความจำเป็นต้องรับนักเรียนเข้าใหม่ระหว่างปี แต่นักเรียนมีความรู้ไม่ครบถ้วน โรงเรียนควรทำอย่างไร ?

- ก. แนะนำให้ไปเข้าโรงเรียนอื่น
- ข. จัดสอนซ่อมเสริมให้
- ค. ให้ครูสอนเอาใจใส่เป็นพิเศษ
- ง. ให้ลดชั้นลงมา ๑ ชั้น

๗. ประเทศไทยนำเอาระบบการศึกษาแบบเปลี่ยนชั้นโดยอัตโนมัติมาทดลองใช้ครั้งแรกเมื่อไร ?

- ก. พ.ศ. ๒๕๐๖
- ข. พ.ศ. ๒๕๐๗
- ค. พ.ศ. ๒๕๐๘
- ง. พ.ศ. ๒๕๐๙

๘. เพราะเหตุใดประเทศไทยจึงนำเอาระบบการศึกษาแบบเปลี่ยนชั้นโดยอัตโนมัติมาใช้ ?

- ก. สะดวกต่อการจัดและประหยัดเศรษฐกิจ
- ข. ต้องการยกระดับการศึกษาของชาติให้สูงขึ้น
- ค. นักเรียนประถมศึกษาสัปดาห์ชั้นเพิ่มมากขึ้น
- ง. ต้องการแก้ปัญหาเรื่องการสอบไล่ปลายปี

๘. ใครเป็นประธานกรรมการควบคุมวิชาการของจังหวัด ?

- ก. ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ข. ศึกษาธิการจังหวัด
- ค. หัวหน้าส่วนการศึกษา
- ง. ศึกษาธิการจังหวัด

๙. ใครเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมวิชาการส่วนภูมิภาค ?

- ก. ศึกษาธิการเขต
- ข. ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ค. ศึกษาธิการจังหวัด
- ง. นายอำเภอ

๑๐. คำว่า " มีครูเพียงพอ " ให้อัตราส่วนในข้อใดเป็นหลัก ?

- ก. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ๑ : ๘๕
- ข. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ๑ : ๓๐
- ค. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ๑ : ๘๕
- ง. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ๑ : ๓๐

๑๑. นักเรียนที่เรียนซ้ำชั้นจะเกิดปัญหาในด้านใดมากที่สุด ?

- ก. การปรับตัว
- ข. สุขภาพจิต
- ค. การเรียน
- ง. เศรษฐกิจ

๑๒. การสอบที่ดีจะให้ประโยชน์แก่ใครมากที่สุด ?

- ก. ครูใหญ่
- ข. ครูผู้สอน
- ค. นักเรียน
- ง. ผู้ปกครอง

๔๔. จุดมุ่งหมายของการทดสอบระหว่างปีเพื่ออะไร ?

- ก. เพื่อให้เด็กฉลาดขึ้น
- ข. เพื่อวัดผลการสอนของครู
- ค. เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของบุคคล
- ง. เพื่อคนและพัฒนาสมรรถภาพสมองของมนุษย์

๔๕. การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีฐานะเช่นไร ?

- ก. เด็กขยันมาโรงเรียน
- ข. มีอาคารเรียนเพียงพอ
- ค. มีอุปกรณ์การสอนพร้อม
- ง. ถูกหมดทุกข้อ

๔๖. ระเบียบการเลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้นหมายถึงการเลื่อนชั้นชนิดใด ?

- ก. ให้สอบเฉพาะชั้นตัวประกอบ
- ข. ให้สอบเฉพาะชั้น ป.๒ , ๔, และ ๗
- ค. ให้เลื่อนได้ทุกชั้นโดยไม่มีการสอบ
- ง. ให้สอบทุกชั้นแต่ให้เลื่อนได้บางชั้น

๔๗. ชั้นใดควรทดสอบผลสัมฤทธิ์และความพร้อมก่อนจึงเริ่มสอน ?

- ก. ป.๑ กับ ป.๕
- ข. ป.๒ กับ ป.๔
- ค. ป.๔ กับ ป.๗
- ง. ป.๒ ป.๔ และ ป.๗

๔๘. ข้อใดคือความแตกต่างของการใช้ระเบียบวัดผลแบบเดิม กับแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ?

- ก. ความรับผิดชอบของครู
- ข. นักเรียนสอบตกซ้ำชั้น
- ค. การวัดผล
- ง. งานธุรการ

๑๘. เราทำระเบียบแบบแผนเพื่ออะไร ?

- ก. เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปส่งเสริมปรับปรุง
- ข. เพื่อสะดวกในการอบรมสั่งสอน
- ค. เพื่อช่วยบริหารรู้จักเด็กมากขึ้น
- ง. เพื่อใช้ประเมินผลการพัฒนาการของเด็ก

๑๙. เราทดสอบระหว่างปีเพื่อให้ทราบอะไร ?

- ก. เด็กมีความสามารถระดับใด
- ข. ใครเก่งอ่อนกว่าใคร
- ค. เราสมควรที่จะเรียนต่อไปหรือไม่
- ง. ครูจะสอนอะไรอีกบ้าง

๒๐. การดำเนินการระเบียบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติใครมีบทบาทมากที่สุด ?

- ก. ครูใหญ่
- ข. ครูประจำชั้น
- ค. ครูผู้ควบคุมวิชาการของโรงเรียน
- ง. คณะกรรมการควบคุมวิชาการของจังหวัด

๒๑. โรงเรียนที่ใช้ระเบียบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติช่วยแก้ไขปัญหารื่องใดมากที่สุด ?

- ก. การปรับปรุงโรงเรียน
- ข. การขาดแคลนครู
- ค. การเรียนการสอน
- ง. การวัดผลการศึกษา

๒๒. โรงเรียนที่ใช้ระเบียบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเด็กเก่งจะมีโอกาสได้เลื่อนชั้นกลางปีหรือไม่ ?

- ก. ไม่ได้เลย
- ข. ได้เมื่อโรงเรียนพิจารณาเห็นสมควร
- ค. ได้เมื่อผ่านการสอบเทียบคะแนนและได้คะแนนสูง
- ง. ได้เมื่อมีพัฒนาการทุกด้านสูง และได้รับการอนุมัติแล้ว

๒๔. โรงเรียนที่ใช้ระเบียบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติยังใช้ระเบียบการวัดผลเดิมหรือไม่ ?

- ก. ไม่ใช่เลย
- ข. ใช้ควบคู่กันไป
- ค. ใช้กับบางชั้น
- ง. ใช้ก็ได้ไม่ใช้ก็ได้

๒๕. คณะกรรมการควบคุมวิชาการมีหน้าที่อย่างไร ?

- ก. แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้โรงเรียน
- ข. ประสานงานให้โรงเรียน
- ค. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ง. ส่งเสริมปรับปรุงด้านวิชาการ และมาตรฐานโรงเรียน

๒๖. เด็กชายแดงมีเวลาเรียนไม่ถึง ๔๐ % เด็กหญิงขาวมีเวลาเรียนครบ ๔๐ % แต่ทั้งสองคนไม่ได้วัดผลครบตามกำหนด ๕ ครั้ง เด็กทั้งสองนี้ควรได้รับการช่วยเหลืออย่างไร ?

- ก. ให้ซ้ำชั้นทั้งสองคน
- ข. ให้เด็กหญิงขาวเลื่อนแค่เด็กชายแดงซ้ำชั้น
- ค. โรงเรียนพิจารณาให้เลื่อนได้ทั้งสองคน
- ง. เหมือนข้อ ค. แต่เสนอจังหวัดเพื่ออนุมัติ

๒๗. การสอบไล่ปลายปีเกิดผลเสียในค่านิยมมากที่สุด ?

- ก. ศักดิ์ศรีตกไม่ยุติธรรม
- ข. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงด้านเดียว
- ค. ครูพยายามช่วยเหลือเด็กในทางที่ไม่ถูก
- ง. ผู้ปกครองวิ่งเต้นช่วยเหลือเด็กที่เรียนอ่อน

๒๔. โรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัดใคร เป็นผู้อนุมัติให้ใช้ระเบียบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ?

- ก. อธิบดีกรมสามัญศึกษา
- ข. ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ค. ศึกษาธิการจังหวัด
- ง. ศึกษาธิการจังหวัด

๒๕. อะไรเป็นสาเหตุทำให้เกิดความสูญเสียทางการศึกษามากที่สุด ?

- ก. เด็กมีเวลาเรียนน้อย
- ข. เด็กยากจน
- ค. เด็กขาดเรียน
- ง. เด็กตกชั้นและออกกลางคัน

๓๐. นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นมาก ๆ จะทำให้เกิดผลเสียในด้านใดมากที่สุด ?

- ก. เด็กอ่านหนังสือไม่ออกเพิ่มมากขึ้น
- ข. มาตรฐานการศึกษาต่ำลง
- ค. สูญเสียงบประมาณและกระทบกระเทือนเศรษฐกิจ
- ง. สูญเสียทางการศึกษา และกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจ

๓๑. ประเทศใดใช้ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมากที่สุด ?

- ก. สหรัฐอเมริกา
- ข. อังกฤษ
- ค. ฝรั่งเศส
- ง. ญี่ปุ่น

๓๒. เพราะเหตุใดจึงใช้ระบบการศึกษาแบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ?

- ก. ครูไม่ครบชั้น
- ข. นักเรียนไม่สนใจเรียน
- ค. โรงเรียนได้มาตรฐาน
- ง. นักเรียนตกซ้ำชั้นมาก

๓๓. ควรปีละอะไร เป็นหลักสำหรับการเลื่อนชั้นโคบอ็คโมติ ?

- ก. การสอบปลายปี
- ข. การสอบระหว่างปี
- ค. พัฒนาการของเด็ก
- ง. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๓๔. โรงเรียนที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโคบอ็คโมติควรวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างน้อยปีละกี่ครั้ง ?

- ก. ๑ ครั้ง
- ข. ๒ ครั้ง
- ค. ๓ ครั้ง
- ง. ๔ ครั้ง

๓๕. การวัดผลสัมฤทธิ์และวัดผลความก้าวหน้าในการเรียน ควรใช้อัตราส่วนข้อใด ?

- ก. ๑ : ๕
- ข. ๑ : ๔
- ค. ๑ : ๓
- ง. ๑ : ๒

๓๖. การวัดผลความก้าวหน้าทางการเรียนเป็นหน้าที่ของใคร ?

- ก. ครูใหญ่
- ข. ครูประจำชั้น
- ค. ครูประจำวิชา
- ง. ศึกษานิเทศก์

๓๓. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของครูประจำชั้นโรงเรียนที่ใช้ระเบียบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ?

- ก. คำนวณนักเรียนขึ้นไปสอนในชั้นถัดไป
- ข. ศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล
- ค. ติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียนที่มีปัญหา
- ง. สอนในหมวดวิชาที่ตนรับผิดชอบ

๓๔. การวางแผนการสอนเป็นหน้าที่ของใคร ?

- ก. ครูประจำชั้น
- ข. ครูประจำวิชา
- ค. ครูควบคุมวิชาการ
- ง. ครูใหญ่

๓๕. ข้อใดเป็นความมุ่งหมายของการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ?

- ก. แก้ปัญหาเด็กตกชั้น
- ข. ยกมาตรฐานของโรงเรียนให้สูงขึ้น
- ค. เด็กมีเวลาเรียนเพิ่มมากขึ้น
- ง. แก้ปัญหาความสูญเสียทางการศึกษา

๔๐. การสอนซ่อมเสริมหมายความว่าอย่างไร ?

- ก. สอนเด็กอ่อน
- ข. สอนเด็กเป็นรายบุคคล
- ค. สอนพิเศษนอกเวลาเรียน
- ง. สอนเด็กที่มีความรู้ต่ำกว่าระดับชั้นที่เรียน

ตาราง

ค่า P_L , P_H , p , r และ Δ

ของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาแบบเลื่อน

ชั้นโดยอัตโนมัติ

ข้อ	P_L	P_H	p	r	Δ	ข้อ	P_L	P_H	p	r	Δ
๑	๒๔	๔๔	.๘๓	.๔๑	๔.๒	๒๑	๓๔	๓๐	.๕๒	.๓๖	๑๒.๔
๒	๒๔	๖๖	.๔๓	.๓๔	๑๓.๓	๒๒	๑๔	๕๔	.๓๕	.๔๔	๑๔.๖
๓	๔๒	๓๔	.๖๑	.๔๔	๑๑.๔	๒๓	๑๒	๕๔	.๓๓	.๕๑	๑๔.๓
๔	๓๔	๖๒	.๕๐	.๒๔	๑๓.๐	๒๔	๔๒	๓๔	.๕๔	.๓๓	๑๒.๓
๕	๒	๔๔	.๒๐	.๖๖	๑๖.๔	๒๕	๒๖	๕๔	.๔๒	.๓๓	๑๓.๔
๖	๔	๔๒	.๒๓	.๔๕	๑๕.๔	๒๖	๔๐	๔๐	.๖๓	.๕๕	๑๑.๒
๗	๒๔	๓๔	.๓๑	.๒๖	๑๕.๐	๒๗	๒๔	๔๔	.๓๖	.๒๖	๑๔.๔
๘	๓๔	๓๖	.๕๕	.๔๓	๑๒.๕	๒๘	๓๖	๔๔	.๖๑	.๕๐	๑๑.๔
๙	๑๒	๓๖	.๒๓	.๓๒	๑๕.๔	๒๙	๔	๖๐	.๓๑	.๕๔	๑๕.๐
๑๐	๕๐	๔๔	.๓๔	.๖๓	๔.๔	๓๐	๔๒	๔๖	.๖๕	.๔๔	๑๑.๔
๑๑	๕๖	๓๒	.๖๔	.๒๓	๑๑.๕	๓๑	๕๔	๔๒	.๖๔	.๓๒	๑๑.๑
๑๒	๓๒	๓๐	.๕๑	.๓๔	๑๒.๔	๓๒	๖	๔๔	.๒๔	.๕๕	๑๕.๔
๑๓	๕๔	๔๔	.๓๓	.๕๓	๑๐.๑	๓๓	๑๐	๓๔	.๒๓	.๓๔	๑๖.๐
๑๔	๒๐	๕๖	.๓๓	.๓๔	๑๔.๓	๓๔	๔๐	๖๔	.๕๒	.๒๔	๑๒.๔
๑๕	๔๒	๓๐	.๕๖	.๒๔	๑๒.๔	๓๕	๖๐	๔๒	.๓๔	.๔๓	๔.๔
๑๖	๒๒	๓๒	.๔๓	.๕๐	๑๓.๓	๓๖	๖	๓๔	.๑๑	.๒๔	๑๓.๔
๑๗	๔๒	๓๔	.๔๓	.๕๐	๑๑.๔	๓๗	๑๔	๔๔	.๕๑	.๓๒	๑๒.๔
๑๘	๑๔	๕๒	.๓๒	.๔๓	๑๔.๔	๓๘	๔๖	๔๖	.๓๕	.๖๓	๑๐.๓
๑๙	๒๐	๖๐	.๓๔	.๕๒	๑๔.๑	๓๙	๖๖	๔๖	.๔๓	.๔๔	๔.๑
๒๐	๒๔	๓๖	.๕๐	.๕๒	๑๓.๐	๔๐	๔	๒๒	.๑๔	.๒๔	๑๓.๔